

Rondom de Kerk

in en om Leiden

September 2011 - Jaargang 7 - no. 1

- Wat is geloven? 9
- Naar één parochie 18
- JPLeidenfolder is uit! 27
- Bedevaarten 33

Groot enthousiasme bij WJD-gangers

De jongeren uit Leiden en Suriname hebben een geweldige tijd gehad in Madrid, zoals ook te zien is op de foto's. Meer foto's op pagina 27 en op onze website rondomdekerk.nu.

Op vrijdag 5 augustus opende in de H. Lodewijkkerk onze nieuwe bischop Van den Hende het WJD-voorbereidingsprogramma, dat de 40 Leidse samen met 60 Surinaamse jongeren gingen volgen. In zijn preek gaf de bisschop uitleg aan het motto van de WJD: 'geworteld in Christus, standvastig in het geloof'.

Er waren gelukkig ruim voldoende gastgezinnen gevonden voor de Surinaamse gasten! De 100 jongeren kregen in het voorprogramma onder meer catechese over het lijden van Christus en de consequenties hiervan voor ons eigen leven. Maar daarnaast was er natuurlijk ook ruimte voor lekker eten en feestelijkheden. In de Sint-Josephkerk was op 7 augustus een feestelijke WJD-Mis. Kapelaan Remery, begeleider van de 100 jongeren: "Zo swingend gaat het er daar meestal niet aan toe!" Foto's op pagina 14.

Avond van barmhartigheid

De WJD-gangers zijn enthousiast teruggekomen. Remery vertelt: "Het

Een groepje Leidse WJD-gangers met enkele Surinaamse jongeren in Madrid.

is een heel bijzondere tijd geweest, en ik heb gemerkt dat iedereen een grote stap voorwaarts heeft gezet in zijn of haar geloof: geworteld in Christus. Ik heb ontelbare gesprekken gehad met jongeren die een volgende stap wilden zetten. Veel jongeren die voor het eerst mee waren noemden vooral het voorprogramma als hoogtepunt en de avond van barmhartigheid onderweg in Garaison. Die was door de WJD Leiden georganiseerd voor de hele Rotterdamse reis. De avond begon pas tegen 23.00 uur, maar het kerkje in Garaison zat bomvol, iedereen was er. Ik zie ernaar uit om met de jongeren te werken aan het natraject van de WJD Leiden, het JP

Foto: Kapelaan Remery

De jongeren maken onderweg in Frankrijk een voettocht naar Vezelay.

Leiden programma."

Bij thuiskomst op 22 augustus was er nog een heel mooie viering uit dankbaarheid in de Petruskerk. Zie ook pagina 25.

Een korte samenvatting van de preek van mgr. Van den Hende is te vinden op www.rondomdekerk.nu.

Franciscusfeest op 4 oktober!

De viering van dit feest is in de Maria Middelaarskerk aan de Rijndijk 283 om 19.30 uur. Iedereen is van harte welkom. Na de viering is gelegenheid om elkaar te ontmoeten. De H. Franciscus is een geliefd heilige: eenvoudig, maar groot in zijn daden. Zijn levensmotto was dienen, dragen, delen en danken geïnspireerd door het Evangelie. In Leiden is een groeiende groep mensen actief in de OFS, de orde van Franciscaanse Seculieren, mensen die Franciscus in deze tijd willen navolgen.

Rondom...

Een groene jaargang

In deze jaargang van *Rondom de Kerk* wordt op pagina 6 de column verzorgd door enkele gast-schrijvers. Moniek van Sandick bijt de spits af. U vindt ondergetekende dus niet terug op die plaats! Verder is in deze jaargang op de mid-denpagina's aandacht voor het samengaan van onze parochies. In dit nummer staat een inleidend artikel en wordt ook in vogelvlucht terugge-blikt op negen eeuwen Kerk in Leiden en omge-ving. Daarnaast gaan we dit jaar wat nader in op belangrijke begrippen van het rooms-katholieke geloof. 'Geloven', wat is dat eigenlijk..... op pagi-na 9. Deze nummer 1 van de groene zevende jaar-gang staat weer vol nieuws, aankondigingen en activiteiten die er de komende tijd zijn in en van-uit onze kerken.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

Joke Sorgdrager, hoofdredacteur.

Colofon

Jaargang 7 - nummer 1 - september 2011

Rondom de Kerk is een uitgave van de parochies Hartebrug, OLV Hemelvaart en St. Joseph, H. Lodewijk, Lam Gods en St. Petrus, en het RK-vicariaat Merenwijk (De Regenboog) te Leiden en de parochies De Goede Herder te Leiderdorp/Zoeterwoude-Rijndijk, St. Jan's Onthoofding te Zoeterwoude-Dorp en St. Laurentius te Stompwijk.

Redactie: Els Wolfs (redactiesecre-taris), Jury Smit en Joke Sorgdrager (hoofdredacteur).

Advertentieacquisitie: Cees Mentink, 071 589 51 00, ceesmentink@kpnmail.nl.

Medewerkers: Pier Tolsma, Floris Meijsing, Thomas Beenakker, Linda Carrette, José Miltenburg, Victoria Twist en Eva Kessler.

Vormgeving: Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden.
Druk: De Bink, Leiden
Opplage: 5700

Fotografie: Jos Versteegen en Ton van Schie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen en andere bijdragen in te korten of niet te plaatsen. Overname van teksten uit dit blad is prima, mits met bronvermelding.

Redactieadres: Els Wolfs, P.J. Blokstraat 8, 2313 ET Leiden, 071 5661699, **E-MAILADRES** rondomdekerknu@gmail.com.

Bijdragen voor Rondom de Kerk zijn welkom op ING 447 97 78 t.n.v. Rondom de Kerk Leiden.

Voor kopij op de parochie-pagina's: zie de adressen op de parochiepagina's.

Rondom de Kerk wordt kosteloos verspreid in Leiden en omgeving via parochies, instellingen en andere distributiepunten.
Postabonnementen: € 15,- per jaargang. Bel of mail naar de Hartebrugparochie, 071 5120401, hartebrugparochie@hetnet.nl.

Redactieraad: Wilbert van Erp, voorzitter, 071 5610725, wa.vanerp@zonnet.nl.

Inleverdatum kopij nummer 2, bij voorkeur via e-mail in worddocumenten: uiterlijk 21 september 2011. Verschijningsdatum: 20 oktober 2011. Mailen of inleveren bij het redactieadres. Nummer 3 komt 8 december 2011 uit.

www.rondomdekerk.nu

Catechese in het najaar

Alpha last minute opgave

De Alpha-cursus voor wie het geloof wil verkennen, katholiek wil worden of wil weten hoe het aan anderen uit te leggen. Jong en wat ouder, gelovig of niet, katholiek of niet. Iedereen is welkom op deze tien weken-cursus die wereldwijd al door 1,2 miljoen mensen gevolgd is.

Aanvang maandag 19 september. Last-minute opgave kan met de folder of bij pastoor Smith, 521 8113 of jhsmithpr@gmail.com.

Folder aanbod jongeren

In de kerken vindt u de prachtige folder met het aanbod voor de jongeren voor het seizoen 2011 – 2012. Verschillende jongerengroepen presenteren hierin hun zeer gevarieerde aanbod. Dus geeft u deze folder voor-al door aan jongeren die u kent. Zie ook pagina 27 en www.jpleiden.nl.

Catechesefolder voor iedereen

Ook ligt in de kerken het catechese aanbod voor iedereen: Alpha-cursus, CaFe-avonden, vijf avonden over mystieken die de Kerk van binnenuit vernieuwden, het samen lezen van

het Jezusboek deel 2 van de Paus, de avonden over het gebed: Heer, leer ons bidden... Voor elk wat wils! En tot de beweging van de nieuwe Evangelisatie hoort dat gelovigen zich ook verdiepen in hun eigen geloof.

Catechese de Goede Herder

Op vrijdag **23 en maandag 26 september** is om 20.00 uur in de parochiezaal van de Sint-Josephkerk (Herensingel 3) een introductie-avond met een presentatie over de catechese van de Goede Herder. Deze methode is geschikt voor kinderen van drie tot twaalf jaar. Daarnaast is in het weekend van 24 en 25 september een cursus voor hen die deze catechese willen geven. **Meer info en aanmelding**, vóór 10 september, bij info@catechesedegoedeherder.nl, of bij Laura Valiani en Paul van der Lee, 70 700 97. Zie ook pagina 15 en www.catechesedegoedeherder.nl.

Jan Dingjan gehuldigd in Kevelaer

Op 5 augustus 2011 is 'bekende Leidenaar' Jan Dingjan gehuldigd in de Basiliek van Kevelaer. Hij werd erelid van de Broederschap van de 's-Gravenhaagsche Processie naar Onze Lieve Vrouw van Kevelaer.

Na afloop van het plechtig Sluittingslof ontving hij uit handen van moderator pastoor Hendriks uit Heemstede de versierselen. Zijn familie was hiervan getuige. Als verassing waren ook veel oud-misdienaars en acolieten die vroeger meegingen op bedevaart aanwezig, die allen het plechtig Lof met Sacramentsprocessie dienden. Na een toespraak door de voorzitter zong het mannenkoor van Kevelaer de heer Dingjan en de pelgrims fees-

telijk toe. Na 35 jaar neemt de heer Dingjan afscheid als bestuurslid van de Haagse Bedevaarten. Het bestuur en alle pelgrims zijn de heer Dingjan heel veel dank verschuldigd voor al het werk dat hij voor de Haagse bedevaarten en voor de pelgrims heeft gedaan.

Balans vinden tussen 'verticaal en horizontaal'

Tijdens mijn vakantie bezocht ik in Syracuse op Sicilië de kerk 'Madonna delle Lacrime', Madonna van de Tranen, in 1994 ingewijd door paus Johannes Paulus II. Een architectonisch wonder! Het is een kegelvormig gebouw van gewapend beton met een diameter van 80 meter en een hoogte van 103 meter.

De kerk 'Madonna delle Lacrime' in Syracuse op Sicilië, 103 meter hoog.

In het interieur wordt het duizelingwekkende effect van de hoogte nog meer versterkt, door de verticale lijnen en de smalle vensters die naar omhoog reiken. De architecten wilden in hun ontwerp de verheffing van de mensheid naar God uitdrukken. In de zuilen die naar boven reiken neemt de intensiteit van het licht steeds meer toe, uitstrekkend naar God. De ramen geven een indruk van het grote mysterie waarmee God zich met ons verbindt. Hij schenkt ons zijn genade en wij mogen die ontvangen. Het symbool van de christenen wordt echter gevormd door twee lijnen, naast de verticale ook een horizontale. In het kruis van Christus komen deze samen. Horizontaal is de wijze waarop mensen zich met elkaar verhouden. Dat komt in ons geloof sterk naar voren in begrippen als 'breken en delen', of 'de gemeente als herberg'.

Genade van de Heer

Wij moeten altijd oppassen dat het evenwicht tussen verticaal en horizontaal niet uit balans raakt. Een Sacramentele kerk als de onze dient ervoor te waken dat we niet alleen uit zijn op gemeenschap tussen mensen, maar ook weten dat we afhankelijk zijn van de genade die de Heer ons schenkt. Dat komt tot uiting in aanbidding, lofprijzing, en andere vormen van spiritualiteit. In Rondom de Kerk besteden we daarom dit jaar aandacht aan een halve eeuw Vaticanum II, het concilie dat een grote vernieuwing van de Kerk teweegbracht. Hoe moeten we deze verstaan en op welke wijze

heeft dit een plaats gekregen in ons godsdienstig leven? In deze tijd van secularisering zijn veel religieuze begrippen in ons taalgebruik een eigen leven gaan leiden, zonder dat wij de wortels en de diepere betekenis hiervan nog kennen. Heeft dat misschien te maken met teveel 'horizontaal' denken?

Roeping

Dit jaar gaan we ons als parochies echt verbinden en wordt de clustering afgerond. We gaan samen verder onder de paraplu van de Wereldkerk. Uitgangspunt hierbij blijft de diversiteit van katholiek Leiden en omgeving, eenheid in verscheidenheid, met respect voor ieders eigenheid en roeping, gewijd en niet gewijd: priesters, diakenen, religieuzen, pastoraal werken, vrijwilligers.... We kunnen in onze parochies niet zonder de inzet van vele vrijwilligers, die ook roeping ervaren, ook zij willen de Heer dienen, ieder met zijn of haar talenten en kwaliteiten. Voor mensen met een roeping, voor (jonge) mensen die zich in deze tijd door God en Christus geraakt weten, ook hiervoor willen wij aandacht geven en vragen in deze nieuwe jaargang van Rondom de Kerk: wat betekent het om geroepen te zijn?

Pastoor Jaap van der Bie

Inhoud

Vredeswake 21 september	6
Column ...tweé sterke schouders	6
Kerk en Samenleving	7
● Jubileumsymposium De Bakkerij	
Rondom boeken Autonom en heteronoom	9
Hartebrugparochie	10
● Kerkennacht goed bezocht!	
De Goede Herderparochie	12
● Afscheid Marianne Hoogervorst	
OLV Hemelvaart/Sint-Josephparochie	14
● Feestelijke WJD-Mis	
Sint-Jan's Onthoofdingparochie	17
● Jubileum pastoor Van der Bie	
Kinder Hoek	20
Sint-Laurentiusparochie	21
● Open Monumentendag	
H. Lodewijkparochie	22
● Nieuwe Evangelisatie	
Sint-Petrusparochie	24
● Afscheid Regina Krowinkel	
Jongeren Info	27
RK Vicariaat Merenwijk (De Regenboog)	28
● Voorstelling Titus Brandsma	
Lam Godsparochie	30
● 50 jaar Antoniusparochie	
Rondom de Vrijwilligers	33
Liturgiekalender	34

in gedachten...

Gods Woord

Waar Gods woord bij me is, vind ik in den vreemde mijn weg, in het onrecht mijn recht, in de onzekerheid mijn houvast, in het werk mijn kracht, in het lijden het geduld.

Dietrich Bonhoeffer

In: Een woord voor elke dag, Ten Have, 2004

Het Sacrament van de Doop

“De inspiratie van het katholieke geloof meegeven”

De zeven Sacramenten lopen als een rode draad door hetatholicisme heen. Dit jaar vragen we een aantal mensen hoe ze de Sacramenten ervaren, hun roeping en inspiratie vinden. We openen de serie met het Sacrament van de Doop. Ilse Hoogendoorn-Mooijman en Mike Mooijman lieten hun dochtertje Floor bewust dopen. Ze willen haar zo de kans geven ook echt te kiezen voor het katholieke geloof.

Het is een mooie augustusavond. We zitten in een moderne, zonnige huiskamer in Zoeterwoude-Dorp. Floor, een vrolijke, inmiddels acht maanden oude dreumes, mag vanwege een verkoudheidje nog even extra lang opblijven. Ze is meteen het middelpunt van een geanimeerd en openhartig gesprek met in de hoofdrollen Ilse Hoogendoorn-Mooijman, ze geeft les aan de Leidse St. Josephschool, en haar man Mike Mooijman, bedrijfsleider bij een grote tapijtketen. Allebei horen ze bij de parochie van Sint Jan's Onthoofding in Zoeterwoude Zuidbuurt.

Een heel bewuste keus

De doop van Floor, in mei, was voor hen een heel bewuste keus, waar ze tevoren uitgebreid over praatten met elkaar en met pastoraal werker Marianne Hoogervorst. Ilse: “Ik heb altijd wat het met het geloof gehad. Zelf ben ik niet gedoopt, mijn ouders waren wel kerkelijk, maar vonden dat het geloof een keus was die ik zelf moest maken. Wij willen Floor ook zelf laten kiezen, maar we willen die keus voor haar wel iets vereenvoudigen.” Voor Mike was dopen vanzelfsprekend: “Wij zijn niet anders gewend in onze familie. Iedereen wordt gedoopt, doet zijn Communie, het hoort er gewoon bij. Ik kom uit een traditio-

nele Zoeterwoudse familie, die al generaties lang kerkt in Zuidbuurt. Familieleden van mij hebben nog geholpen om na de brand in 1964 alles weer op te bouwen. We doen als familie in de kerk het hele traject van doop tot begravenis, samen met de hele gemeenschap. Dat is heel waardevol, zo'n gemeenschap, die steunt je op mooie, maar ook op moeilijke momenten. Je kunt zo even de dingen van alledag vergeten. Dat is een heel fijn gevoel, daar leef je steeds mee, dat inspireert je.”

Hoe zie je God?

Die inspiratie, die willen ze allebei aan hun dochter Floor meegeven. Ilse: “Ik vind die inspiratie weer vooral op de rustige momenten van het samen zijn, dat je met elkaar in de kerk bent, of alleen, of met elkaar over dingen praat, denkt en afstand neemt van de dagelijkse dingen. Daarbij speelt de kerk voor ons een belangrijke rol, ook al komen we er niet elk week. Je hoeft niet altijd te gaan om toch te geloven. Ook rond ons huwelijk hebben we uitgebreid zitten praten met Marianne. Over wat liefde is bijvoorbeeld. Het geloof is God. Liefde is God. Hoe zie je God? Als liefde.” Op dat moment laat Floor even van zich horen. Mike: “Het is mooi om zo te denken. En Floor is daaruit

voortgekomen, dat zei Marianne ook. Door dit alles stijgt je boven jezelf uit.”

Mosterdzaadje

Beiden herinneren zich een mooie doopdienst. Ilse: “We hadden het geluk dat Floor de enige was die gedoopt werd. Daardoor hadden we een grote inbreng in de dienst. Marianne is hier op een avond geweest, en toen hebben we samen de opzet van de viering doorgenomen. We hebben ook zelf een boekje gemaakt, en dat hebben we aan iedereen uitgedeeld. Voor het Evangelie hebben we de parabel van het mosterdzaadje gekozen, net als voor ons huwelijk. Heel mooi, hoe liefde en geloof zich verbreidt. De voorbeden hebben we gericht op Floor en op onszelf als ouders. De oma's lazen ze voor. Er was ook een grote rol voor de twee peetouders, ze zijn geen echtpaar, maar ze kennen elkaar wel goed. Het is heel fijn om twee mensen te hebben die haar extra in de gaten houden, voor als er eens iets is. Dat soort dingen kun je natuurlijk ook wel afspreken buiten de kerkgemeenschap, maar zo is het toch wel een prettig idee.” Mike: “En nu hoort ze er echt bij. Je kunt haar niet meer wegdenken. Thuis kon dat al niet, ik mis haar al echt als ze een dagje met oma weg is, maar nu hoort ze ook echt bij de kerkgemeenschap.”

Al zullen ze haar nog niet meteen daar mee naar toe nemen. Mike: “Ik ben zelf van kinds af aan steeds met mijn ouders meegegaan naar de zondagochtendvieringen, in het begin naar de crèche. Maar vanaf mijn vormsel ga ik naar de zaterdagavonddienst, die is qua muziek wat eigentijds, en dan slaapt Floor al. Maar als ze wat groter is dan gaan we haar zeker meenemen. Dat willen we haar graag meegeven.”

Gastcolumn rondom...

... twee sterke schouders

Deze week is mijn oudste dochter op kamers gegaan in Delft. Met een brok in mijn keel en trots in mijn ogen zwaaide ik haar uit. Jong, goed opgeleid, verstandig met vleugels die sterk genoeg lijken voor een toekomst op eigen benen. Mijmerend over de voorbijgeschoten 18 jaar rekende ik uit dat mijn man en ik haar na iets meer dan 315.360 uur zorg en liefde nu losser moeten laten.

Dit begeleiden naar zelfstandigheid is maatwerk. Logisch wanneer het je eigen kind behelst, maar wanneer de persoon verder van je af staat wordt de opdracht om mensen sterk genoeg te maken voor zelfstandigheid moeilijker. Toch zie ik dat als opdracht van mijn gemeenteraadswerk voor het CDA: meewerken aan het bouwen van een stad waarin mensen sterk genoeg kunnen worden om zelfstandig de verantwoording van hun burgerschap te kunnen uitvoeren. Die groei naar zelfstandigheid begint al jong en maatwerk is dan al nodig. Van voorschoolse peuters-educatie tot het stimuleren van jonge ondernemers of van ruimte creëren voor sportende jeugd tot PIN-automaten voor wijken met veel oudere mensen, zelfstandigheid is daarbij mijn leidraad.

Maar wat als mensen niet op eigen kracht kunnen voortgaan, wanneer verantwoordelijkheden te zwaar worden? Versterk je die mens of ondersteun je zijn omgeving? Dat is het maatwerk dat ik als politica wil leveren. In mijn ogen moet de overheid ruimte bieden aan de sterken en bescherming aan de zwakken. Maar de overheid is slechts één schouder. De sterken in onze samenleving zijn de andere schouder, maar dat wordt gemakshalve wel eens vergeten. Ik heb het geluk dat mijn geloof me dagelijks herinnert aan die verantwoordelijkheid: 'Wat je doet voor de minste der mijnen, dat doe je voor mij'.

Daarom kom ik op voor veel welzijnsorganisaties in Leiden. En met trots kan ik zeggen dat Leiden heel veel welzijnsorganisaties kent, want veel mensen voelen zich verantwoordelijk. Van Rosa Manus (vrouwen opvang) tot Dress for Succes (reïntegratie) van Nieuwe Energie (daklozen opvang) tot Exodus (hulp na detentie), van gezinscentrum Slaaghwijk tot de Bakkerij, van Radius tot Leergeld van de Schuilplaats tot Stuf (vluchtelingenhelp) van etc. tot etc. Duizenden mensen in deze stad stropen hun mouwen op en zetten hun schouders onder de Leidse samenleving. Dat maakt Leiden een menselijke stad, waar samen delen tot dubbele vreugde leidt.

Moniek van Sandick

Kerk en Samenleving

Vredeswake 21 september

Op woensdag 21 september, de Internationale Dag van de Vrede, is er van 16.00 tot 17.00 uur een speciale Vredeswake op het Stadhuisplein.

De Vredesweek is dit jaar van 17 tot en met 25 september. Het motto is 'Elk mens een veilig bestaan'. Gezien bijvoorbeeld de honger in de Hoorn van Afrika en de schrijnende situatie van uitgeprocedeerde vluchtelingen, een heel actueel thema. De protestantse ZWO (Zending Werelddiaconaat en

Ontwikkeling) en de rooms-katholieke MOV (Missie, Ontwikkeling en Vrede) organiseren de Vredeswake samen. Op zondag 18 september is er in de kerken gelegenheid om een petitie te tekenen, waarin lokale overheden worden oproepen zich in te zetten voor een veilig bestaan voor alle mensen, man, vrouw, jong, oud, legaal of illegaal en dus óók voor vluchtelingen in onze regio. De petitie wordt na de Vredeswake aan het College van Burgemeester en Wethouders van Leiden aangeboden.

Wereldmissiemaand steunt Vietnam

In Wereldmissiemaand oktober wordt uw gebed en actie gevraagd voor de katholieke kerk in Vietnam. Missio ondersteunt in Vietnam onder meer een seminarie. De kerk in Vietnam groeit en er is behoefte aan inspirerende priesters en goede leiders van parochies. Vooral in de jaren zeventig heeft de katholieke kerk periodes gekend van onderdrukking en vervolging. Nu is er officieel vrijheid van godsdienst, maar de communistische regering houdt religieuze uitingen scherp in de gaten. Dat geldt niet alleen voor de ongeveer 6 miljoen katholieken, maar ook voor de grootste religieuze groep in het land, de boeddhisten. Steun de collecte op Missiezondag 23 oktober of stort uw bijdrage op giro 1566 Missio Den Haag. **Info** www.missio.nl.

Bisdom Rotterdam

Mgr. Van den Hende nieuwe bisschop van Rotterdam

Zaterdag 2 juli is mgr. dr. J.H.J. van den Hende (47) in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal in Rotterdam geïnstalleerd als bisschop van Rotterdam. Van den Hende was sinds 2007 bisschop van Breda, waar hij de afgelopen jaren nieuwe lijnen heeft uitgezet voor onder meer het roepingenpastoraat en de viering van de Sacramenten. Hij heeft als wapen-

spreuk 'Sine timore serviamus Illi' (dat wij Hem dienen zonder vrees), ontleend aan de lofzang van Zacharias, de vader van Johannes de Doper (Luc. 1,74). Degene die wij tot op de dag van vandaag zonder vrees mogen dienen is Jezus Christus. **Meer info** over onze nieuwe bisschop en over het bisschopswapen op www.bisdomrotterdam.nl.

Wereldkerk

Paus blikt terug op WereldJongerenDagen

Paus Benedictus XVI heeft na zijn terugkomst uit Madrid tijdens de audiëntie in Castel Gandolfo de balans opgemaakt van zijn bezoek aan de Wereldjongerendagen (WJD). De paus bestempelde de WJD als een 'kostbare gave die hoop geeft voor de toekomst van de Kerk'. Benedictus XVI zei ook dat de WJD een 'aangrijpende

kerkelijke gebeurtenis' zijn geweest en dat de jongeren hem enthousiast hebben ontvangen. De Wereldjongerendagen zijn een initiatief van paus Johannes Paulus II en zijn voor het eerst gehouden in 1984. Dit grootste jongerenevenement ter wereld wordt in 2013 gehouden in Rio de Janeiro in Brazilië.

Jubileumsymposium De Bakkerij

Zaterdag 12 november 2011 is van 10.00 tot 16.00 uur een Jubileumsymposium ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van De Bakkerij met als thema 'Wordt het weer brood en soep uitdelen?' Plaats: Heilige Geest Weeshuis, Hooglandse Kerkgracht 17.

De verzorgingsstaat lijkt vandaag de dag voor velen afgedaan. Politici zijn bezig onze maatschappij te veranderen, waarbij termen klinken als: iedereen moet meedoen, zelfredzaamheid, zelfstandigheid, vrije markt en verantwoordelijke maatschappij. Welk antwoord hebben de protestantse en rooms-katholieke diaconieën van Leiden en hun partnerorganisaties in en rond De Bakkerij op deze maatschappelijke koers? Wat betekent het dat de sociale zekerheid afneemt, dat veel minder mensen recht hebben op ondersteuning door de staat? Moet de diaconie daarop reageren met ouderwetse liefdadigheid? Kortom: wordt het weer brood en soep uitdelen?

Ideeënmarkt

Dergelijke vragen staan centraal in dit symposium, het sluitstuk van het jubileumjaar van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Drie sprekers vertellen het verhaal van de veranderende maatschappij, de gevolgen van lande-

lijk beleid voor welzijn en zorg in de stad Leiden en van 25 jaar diaconale hulpverlening in De Bakkerij.

Tijdens een lopende lunch kunt u op een ideeënmarkt uw gedachten vormen en uw ideeën spuien over de toekomst van de Diaconie. Daarna wordt plenair uw mening gepeild over de toekomst van het diaconaat. Met als eindresultaat een aantal concrete, richtinggevendende doelen voor het diaconale werk in de komende jaren. Het symposium wordt georganiseerd in samenwerking met Protestantse Theologische Universiteit, vestiging Leiden. Inschrijving € 15,- incl. lunch en twee consumptiebonnen. **Meer info** www.debakkerijleiden.nl.

Open Monumentendagen in De Bakkerij

Tijdens de Open Monumentendagen op 10 en 11 september is er in De Bakkerij een speciaal programma in het kader van het 25-jarig jubileum:

De fototentoonstelling BuitenGewoon, met werk van Christiaan Zielman: vergeten groepen in onze samenleving, waar De Bakkerij speciale zorg voor heeft, op fascinerende wijze in beeld. **Artistiek programma Helpen**: kunstenaars van Kunst & Vliegwerk werken aan schilderstukken rond dit thema dat verwijst naar het motto van De Bakkerij: *Helpen waar geen helper is*.

Première van de videoproductie Rondom De Bakkerij, over diverse organisaties in en rond dit kerkelijk hulpverleningscentrum.

Presentatie en Rondleiding

Uitleg over de historische achtergrond, de inspiratie en huidige activiteiten van Diaconaal Centrum De Bakkerij.

Op Water en Brood

Bezoekers ontvangen een Bootpenning (variatie op de vroegere broodpenning van De Bakkerij), waarmee zij naar een volgende bestemming op hun route van de Open Monumentendagen kunnen varen.

Het motto van de Open Monumentendagen 2011 is 'Nieuw gebruik – Oud gebouw'.

Kijk op www.openmonumentendag.nl voor andere open monumenten en activiteiten in Leiden en omgeving.

"Iemand zien met de ogen van Christus"

Sinds maart is Tim van Iersel (28) geestelijk verzorger in het verzorgingshuis Lorentzhof in Leiden. "Ik vind het mooi om aanwezig te zijn in de laatste levensfase van mensen."

Van Iersel is begonnen met een studie in de IT, maar na een tijdje zocht hij meer diepgang. Na een half jaar werken in de thuiszorg en als taxi-chauffeur, ging hij theologie studeren in Amsterdam. "Ik was altijd al wel religieus.

In Woerden ben ik opgegroeid in de Christelijk Gereformeerde kerk, dat is vrij behoudend. Zelf ben ik wat breder georiënteerd, ik ga ook graag naar een Mis."

Helpen kracht vinden

Tim van Iersel is er in de Lorentzhof voor iedereen, godsdienstig of niet. "Ik vind het fijn om mensen te helpen hun levensverhaal te ordenen, in gesprek te zijn over vragen en herinneringen die bovenkomen en over hoe te leven met

het heden. Ik leer ook van ouderen, vooral het eerlijk onder ogen zien van het leven. Ik kan niets oplossen, maar misschien bijdragen dat mensen kracht vinden in zichzelf, of in God als ze religieus zijn. Voor mij is essentieel om mensen te zien, dus oogcontact, vooral ook bij dementerenden en ook te zien met de ogen van Christus, met liefdevolle ogen." Naast zijn werk in de Lorentzhof werkt Van Iersel ook in een verpleeghuis in Den Haag en in een verzorgingshuis in Voorburg. "Er is overigens zeker ook humor in een verzorgingshuis, het is net het gewone leven."

Kernwoorden uit ons katholiek geloof

Wat is geloven?

Wat zou u antwoorden?

Sommigen antwoorden met waarin ze geloven: God, het leven, vrede, Jezus... Anderen verwoorden een houding of wat ze ermee doen: vertrouwen, troost en kracht vinden, naar de kerk gaan, mensen helpen, bidden... Tegelijk zal iedereen zeggen: maar het is meer...

Beluisteren we enkele stemmen uit de vroege Kerk: Paulus (eerste eeuw): "Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God (de Vader) Hem van de doden heeft opgewekt, zult gij gered worden." (Romeinen 10,9). Augustinus (vijfde eeuw): "Wat is geloven? Geloven is beminnen, geloven is God binnen gaan."

Christelijk geloven is geloven de levende God. Daarom klinkt er vaak mee, dat het om een ontmoeting, om vertrouwen, zelfs om beminnen gaat.

Geloven is je toe-vertrouwen aan God

Het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) kwam op het juiste moment. In de maatschappij zette de omslag van collectief naar individualistisch door. Het Concilie was daarop een antwoord door enerzijds het belang van de 'persoonlijke geloofsovertuiging' te benadrukken, anderzijds de meerwaarde van de geloofsgemeenschap. Het Concilie spoort aan tot "een levend en volwassen geloof" (Zie Gaudium et spes 7 en 21). Dus nog een stapje verder dan God vertrouwen, namelijk je aan God toe-vertrouwen. Dan kan alleen wanneer we Hem voldoende kennen en dan zelf geloofsstapjes zetten.

Laat God Zich kennen?

Jazeker. Hij heeft Zich laten kennen, in de lange geschiedenis met het volk Israël en vooral in de geschiedenis van Jezus Christus. Dit noemen we de zelfopenbaring van God. Wij mensen kunnen ideeën hebben over God, het blijft altijd gissen. Tot het moment dat God Zelf laat zien Wie Hij is. De kern-stap daarin is de Menswording van de Zoon: Jezus Christus. Dit klinkt ingewikkeld, maar dat is ook niet erg. Geloven vraagt ook nadenken en schakelt het verstand niet uit, integendeel. Jezus

kon als God én mens in voor ons begrijpelijke woorden en handelingen, vooral in zijn lijden, sterven en verrijzen, laten zien Wie God is. Jezus is de 'ontmoetings-Persoon'. Dankzij Hem weten wij veel over God en de Kerk is er om deze Openbaring van God uit te diepen en door te geven. In de Katechismus van de Katholieke Kerk vind je dat heel uitvoerig terug. Geloven is ten diepste deze zelfopenbaring van God be-amen.

Stapjes in het geloof

God kunnen we beter leren kennen door een Evangelie te lezen, in de

'Aggiornamento'

Tijdens de openingsplechtigheid van het Tweede Vaticaans Concilie in 1962 in de Sint-Pietersbasiliek in Rome waren 2540 rooms-katholieke bisschoppen uit alle werelddelen aanwezig. Paus Johannes XXIII vroeg de vergaderde bisschoppen om 'aggiornamento'. Dit Italiaanse woord voor modernisering betekent: 'bij de tijd brengen'. Modernisering van de Kerk was volgens de paus onontkoombaar.

kerk de vieringen te volgen, avonden over het geloof mee te maken. De Alpha-cursus bijvoorbeeld legt heel toegankelijk uit wat geloven is. De relatie met God kunnen we versterken door vertrouwd te bidden, de Sacramenten te ontvangen, het kerkelijk jaar te beleven... Hoe meer we Jezus leren kennen, hoe meer we zien dat God te vertrouwen is en we ons aan Hem kunnen toevertrouwen. Dan zijn we echt op de goede weg van het geloven!

Rondom Boeken

door Pier Tolsma, diaken

Auteur mgr. A.H. van Luyn s.d.b.

Titel Autonoom en heteronoom: Evenwichtig in de Randstad

Uitgever Kok, 2011 **Prijs** € 14,90

ISBN 978 90 435 0052 4 **Aantal pagina's** 177

Mensen zijn vreemden voor elkaar en tegelijk elkaar evenbeeld. Autonomie en heteronomie, zelfstandigheid en afhankelijkheid sluiten elkaar niet uit. Ze moeten juist met elkaar in relatie gebracht worden. Vanuit het perspectief van het christelijk geloof geeft bisschop Van Luyn zijn visie op vele maatschappelijke kwesties. De Sociale Leer van de Kerk met begrippen als de waardigheid van de mens en het algemeen belang vormt zijn vertrekpunt.

Het Evangelie vraagt om een tegenbeweging tegen de doorschietende secularisering en de ongeremde individualisering in onze tijd. Het gaat om spiritualiteit, solidariteit en so-

berheid. De bisschop pleit voor de deugdenethiek. Hierbij gaat het om het zoeken van het juiste evenwicht tussen uitersten. De deugd vraagt om oefening waardoor men zich een houding aanleert en een goed mens kan worden.

Als bisschop van Rotterdam, voorzitter van Pax Christi Nederland en voorzitter van de Commissie van de Bisschoppenconferenties van de Europese Unie (COMECE) heeft mgr. Van Luyn vele toespraken gehouden. Dit niet altijd eenvoudig te lezen boek bundelt toespraken van de afgelopen jaren. Het is de zesde uitgave in de serie 'Geloven in de Randstad'.

HARTEBRUGPAROCHIE

Parochie Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen, Haarlemmerstraat, Leiden.
Parochiecentrum: Haarlemmerstraat 106, 2312 GD Leiden, tel.: 071 – 5120401.
E-mailadres: hartebrugparochie@hetnet.nl. Website: www.hartebrug.nl.
Het parochiecentrum is doorgaans bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur.
Tijdelijk pastoor: Jaap van der Bie, tel.: 071 – 5220655; e-mailadres: ja.vanderbie@planet.nl.
Parochiesecretaresse: Corry Arendse, p/a Parochiecentrum.
Koster/Beheerder (ook van de Romanuszaal): Joop Kruijs, tel.: 06 – 51535420.
Algemene bankrelatie: ING 55 87 18, t.n.v. Kerkbestuur Hartebrugkerk te Leiden.
Kerkbijdrage: ING 2595800, t.n.v. Penningmeester. Kerkbijdrage Hartebrugparochie te Leiden.
Kopij-adres: Corry Arendse, tel.: 071 - 3412889, e-mailadres: arendse.corry@hetnet.nl.

Dank aan de gemeenschap

De parochie draait het hele jaar door. Toch is de zomer een periode van relatieve rust. Vandaar dat wij het werkjaar laten lopen van september tot en met juni. Er zit nu dus weer een werkjaar op. Een werkjaar dat voor de Hartebrug grote veranderingen heeft laten zien. Geen eigen pastoor meer na het vertrek van pater Peters ofm., het vertrek van de steun en toeverlaat Wim Barning, en het verschijnen van het fenomeen Woord- en Communieviering. Zaken waar de meesten van u niet echt blij mee zijn. En toch draaide de parochie door dankzij de aanwezigheid van u allen in de vieringen, dankzij de vele vrijwilligers. De dank aan de vrijwilligers werd de afgelopen jaren uitgedrukt in een gezellige avond in juni. Dit jaar heeft het bestuur gemeend iets te doen voor alle parochianen. Een gezellige bijeenkomst in het Leidse Hout. Daarmee geeft het bestuur aan dat aan u allen dank verschuldigd is ongeacht of u alleen in de vieringen aanwezig bent, biddend, of daadwerkelijk de handen uit de mouwen steekt. Samen maken wij de gemeenschap van de Hartebrug, samen zijn wij op weg. En natuurlijk hopen wij ook komend werkjaar weer op u aller aanwezigheid en steun. Een belangrijk jaar waarin de clustering in Leiden en ommelanden een feit wordt. Wij gaan als Hartebrug, op eigen Franciscanse wijze, verder in een groter verband.

Namens de pastoraatgroep Hartebrug
Jos Frantzen

Misdienaars en acolieten

Al jarenlang verzorgen misdienaars en acolieten hun taak tijdens de zondagviering in de Hartebrug. Zij doen dat met veel plezier en toewijding. Maar jammer genoeg zien we hun aantal langzaam afnemen. Daarom zijn we op zoek naar nieuwe misdienaars en acolieten. Heb je de Eerste Communie gedaan? Dan kun je al misdienaar worden! Heb je het Vormsel gedaan en ga je naar de middelbare school, dan kun je al acoliet worden!

Wil je ons komen helpen, dan ben je van harte welkom!

Moeilijk? Eng? Spannend?

Nee hoor, er is altijd iemand om je te helpen in het begin. Je kunt op zondagochtend even langskomen in de sacristie of je stuurt een mailtje naar joan.tacx@casema.nl, maar bellen mag ook: 071 5012849. Kom je ons versterken en helpen?

Joan Tacx

Kerkennacht goed bezocht

In het weekend van 24/25 juni werd voor het eerst in Leiden de Kerkennacht gehouden. Een initiatief van de Raad van Kerken om de kerken in de binnenstad open te stellen en aan het publiek te laten zien wat de kerk zoal te bieden heeft. Op vrijdagavond 24 juni zijn er in de Hartebrug 363 bezoekers geweest die even geproefd hebben van verschillende programmaonderdelen zoals de Vesperdienst, een kort concert van het Hartebrugkoor, een presentatie over de franciscaanse geschiedenis in Leiden en ons museum Greccio. De getoonde belangstelling voor dit evenement zal de Raad van Kerken zeker aanmoedigen om dit volgend jaar weer te doen!

Met vuur en vlam

Op zaterdag 11 juni werd aan de vormelingen in Leiden het sacrament van het Vormsel toegediend in de Petruskerk. Maar voordat het zover was zijn ze op diezelfde dag naar Rotterdam geweest om in de kathedrale kerk De Vuurdoop te ondergaan.

Dat zij deze dag letterlijk en figuurlijk met vuur en vlam beleefd hebben vertelt één van de vormelingen uit onze Hartebrugparochie:

Op zaterdagochtend stond het groepje vormelingen nog niet helemaal wakker bij het centraal station Leiden. Maar na de treinreis was dat weer zoals je normaal overdag bent. We checkten in en reden met de tram Rotterdam door en moesten even op zoek naar de kathedraal. Binnen in de kathedraal was het al heel druk en de show was al begonnen. Een koortje zong, waarna vuurvreters volgden die natuurlijk heel toepasselijk waren. Daarna deed ieder zijn programma:

de toren beklimmen, een ontmoeting, cabaret en een afsluiting van het koor wat weer gezamenlijk was. 's Avonds werden we in de St. Petruskerk gevormd. Het was een bijzondere Mis met veel symboliek. Eén voor één kwamen we naar voren en ontvingen we de heilige Geest. Na afloop kwamen alle mensen die op dat moment in de kerk waren langs om ons te feliciteren. Er werden ook foto's gemaakt en de Hartebrugparochie schonk ons een bronzen kruisje. Het was een héél bijzondere dag.

Anna Eikenboom

Bedevaart naar Kevelaar

Dit jaar is er een tweedaagse bedevaart georganiseerd vanuit de Hartebrugkerk op
zondag 9 en maandag 10 oktober
Thema van de bedevaart is:
'Moge Hij de ogen van uw hart verlichten
zodat u ziet hoe groot de hoop is
waartoe Hij u roept'

De bedevaart begint met een Eucharistieviering in de Hartebrug voorgegaan door pastoor Jaap van der Bie en muzikaal ondersteund door het Hartebrugkoor.

Terugkomst maandag 10 oktober
om ongeveer 21.30 uur.

Wilt u ook meegaan? Neem dan contact op met:
Wim Barning, Graaf Janlaan 51, 3708 GK Zeist.
Tel. 06 53712650, e-mail: wimbarning@casema.nl

Borrel in het theehuis!

Niet eens zo ver van de kerk verwijderd, maar wel in een heel andere omgeving, geen lawaai en drukte van de Leidse binnenstad maar bij een groene weide en ruisende bomen, daar bevonden zich de Hartebruggers op vrijdag 26 augustus om elkaar te ontmoeten bij een drankje en hapje.

Er waren veel vrijwilligers in het Theehuis van het Leidse Hout, maar we waren ook heel blij om daar vertrouwde gezichten van 'gewone' parochianen te zien.

*Dat het
gezel-
lig was
mag
blijken
uit deze
foto's.*

VIERINGEN

Door de week

Iedere dinsdag en donderdag:
om 9.00 uur Eucharistieviering.

Op zondag

om 11.00 uur Eucharistieviering
of Woord- en Communieviering.
Zie ook liturgiekalender op de
laatste twee pagina's van dit
blad.

Kinderwoorddienst

Verdeeld voor kinderen van
groep 1 t/m 3 van de basisschool
en voor kinderen van groep 4
t/m 8.
Tijdens de zondagviering op:
18 september, 02 oktober
16 oktober, 30 oktober.

Huwelijksviering

09 september 14.00 uur
Ciska Scholten &
Nick van der Kolk
Voorganger:
Pastoor Jaap van der Bie.

Dooptviering:

18 september 13.00 uur
Julie van der Werf
Dochter van Willem en Mireille
van der Werf.

18 september 16.00 uur
Laurens Pijpers
Zoon van Jeroen en
Irma Pijpers-Hoogendoorn
Na afloop in de Romanuszaal
gelegenheid tot feliciteren.

AGENDA

Koffiedrinken

Na de zondagviering op:
18 september, 02 oktober,
16 oktober.

Bedevaart naar Kevelaar

Op zondag 9 oktober start de
bedevaart naar Kevelaar met een
Eucharistieviering, 11.00 uur in
de Hartebrugkerk.
Voorganger is pastoor Jaap
van der Bie. De viering wordt
muzikaal begeleid door het
Harteburghkoor.

Inzameling Voedselbank

Achterin de kerk op zondag:
02 oktober.
Graag uitsluitend houdbare pro-
ducten inleveren.

Kaart- en sjoelavond

**Zaterdag 17 september, om
20.00 uur in de Romanuszaal.**
Een gezellige spel- en ont-
moetingsavond met leuke
prijsjes. Iedereen is welkom!

Ouderensoos

Iedere woensdagmiddag
van 13.30 - 16.30 uur
in de Romanuszaal.

Dameskoor repetitie

o.l.v. Jeroen Pijpers.
Dinsdagochtend
10.00 - 11.30 uur.

Harteburghkoor repetitie

Woensdagavond
19.45 uur Schola Cantorum
20.15 uur Gemengd koor.

Pastoraatgroep vergadering

Iedere eerste en derde dinsdag
van de maand van 10.00 - 12.00
uur in het secretariaat.

Kerkbestuur vergadering

Iedere eerste donderdag
van de maand om 20.00 uur
in het secretariaat.

Collectantencollege vergadering

27 september om 20.00 uur in de
bijsacristie.

Misintenties

Misintenties kunt u opgeven bij
het secretariaat: 071 512 04 01
hartebrugparochie@hetnet.nl

Bloemengroet

Om iemand in aanmerking te la-
ten komen voor de zondagse
bloemengroet kunt u naam en
adresgegevens opgeven bij het
secretariaat: 071 512 04 01, of
hartebrugparochie@hetnet.nl

Museum Greccio

Expositie van liturgische ge-
bruiksvoorwerpen in de kelder
van de Hartebrugkerk.
Geopend op de 1e en 3e zondag
van de maand na de viering van
11.00 uur.
Of op aanvraag bij Jan van Loon,
tel. 071 514 03 81.

PAROCHIE DE GOEDE HERDER

De Meerburgkerk, Hoge Rijndijk 16, 2382 AS Zoeterwoude (tevens postadres)
De Menswordingkerk, Heelblaadjespad 1, 2353 PA Leiderdorp
Pastoor: J. van der Bie tel. 071 - 522 06 55, e-mail: pastoor.degoedeherder@yahoo.com
Telefoon secretariaat: ma-/wo-/vr-ochtend 071 - 541 15 10, e-mail: degoedeherder@yahoo.com
Bij dringende pastorale zorg (zoals een uitvaart) contact opnemen met het centrale nummer van de federatie 06 220 27 668.
Kerkbijdrage: Rabo 33 56 02 185 t.n.v. Parochie De Goede Herder.
Misintenties: Rabo 37 53 05 327 t.n.v. Parochie De Goede Herder.
Kopij-adres: Miep Vroonhof, tel. 071 589 16 26, e-mail: mm.rondomdekerk@yahoo.com.

Van het Bestuur

Als deze Rondom de Kerk bij u op de mat valt zijn de meesten van ons alweer lang terug van vakantie. Evenals vorig jaar hebben we ook dit jaar weer gewerkt met het zomerrooster: De zondagse vieringen werden tijdens deze periode afwisselend in De Menswording of in De Meerburg gehouden. De Rijn werd door heel wat parochianen ook dit jaar weer zonder moeite overgestoken en het resultaat was dat de vieringen goed bezocht werden. Het bestuur is dan ook meer dan tevreden en zeer verheugd over de opkomst.

Afscheid

Onze traditionele parochiestartdag op 28 augustus stond deze keer ook in het teken van het afscheid van onze pastoraalwerker Marianne Hoogervorst en van vijf leden van de pastoraatgroep. Vanaf deze plek willen wij Marianne nogmaals heel hartelijk danken voor alles wat zij in de afgelopen jaren voor De Goede Herder heeft betekend. Behalve Marianne namen ook Anneke de Vriend, Noor Lohmeijer, Nel Meerpoel, Mia Duijndam en Frans Bokelmann afscheid als lid van de pastoraatgroep. Zij hebben jarenlang - en met grote toewijding - vorm gegeven aan het pastoraat in onze geloofsgemeenschap. Het was zeker niet altijd makkelijk, zo vinden zij, maar wel spannend en boeiend. Een uitdaging. Ook hen danken wij vanaf deze plaats voor de enorme inspanningen die zij hebben geleverd. Gelukkig hebben we met Leo Koot, Jan Huisman, Jeaneke van der Hulst, Agnes Oosterlee, Jacqueline Latour en André Beij weer een voltallige pastoraatsgroep kunnen vormen. Wij wensen hen veel succes en wijsheid toe.

Op deze foto alle afscheidnemers bij elkaar.

Clustervorming

U weet het allemaal: het komende jaar wordt een spannend jaar voor onze parochie: op 1 januari is de officiële startdatum voor het Cluster Leiden en ommelanden. U leest er ook elders in dit blad over. Het proces zit nu in de afrondende fase: De laatste loodjes wegen ook nu het zwaarst. Maar daarna gaan we ook écht van start. In elk geval is de verwachting dat de slagkracht van de parochies in ons cluster zal toenemen.

Thomas Blom, bestuurslid

Afscheid van Marianne Hoogervorst

Hoewel het in eerste instantie wel even wennen was bij haar entree in onze parochie, verwierf Marianne Hoogervorst zich al snel een stevige plaats in ons midden. Open naar jong en oud, een luisterend oor en zeer gedreven in haar overdracht van 'de Boodschap'. Dit kenmerkt Marianne. Zeer veel waardering oogstte ze door haar rol in de speciale gezinsvieringen, die in onze parochie door een groot aantal jonge gezinnen bezocht worden.

Marianne liet ons zien, horen en voelen hoe Jezus ons heeft voorgeleefd met een vertaling naar onze wereld van vandaag. Hoe bid je? Waarom bid je? Wat laat je zien als je een kruisteken maakt? Het zijn maar enkele voorbeelden van onderwerpen waarmee ze jong en oud wist te raken met heldere en begrijpelijke verhalen.

Samenwerking tussen mensen heeft ze steeds als heel belangrijk gezien. Samen ben je sterker, samen deel je, samen geef je en bereik je meer. Dat vertelde zij ons niet alleen in haar rol als voorganger van de viering op zondag. In de afgelopen jaren organiseerde Marianne regelmatig gespreksavonden en cursussen waarin verdieping van ons geloof centraal stond. Zelf mocht ik bij haar een cursus Spirituele meditatie volgen. Dat was een ervaring die ik niet had willen missen.

Het leven van alledag leer je op een andere manier ervaren waarbij alle zintuigen belangrijk zijn. Daarnaast verdiept je persoonlijke relatie met God. Rust, ruimte en vertrouwen zijn daarin van grote waarde. Namens de parochianen van De Goede Herder wil ik Marianne hartelijk bedanken voor haar fantastische inzet en betrokkenheid.

Jeaneke van der Hulst-Vreeburg, lid pastoraatgroep

Kerkschatten...

Nu de clustervorming van de parochies van Leiden en ommelanden steeds dichterbij komt, is het logisch dat ook allerlei praktische zaken uitgevoerd moeten worden. Een voorbeeld daarvan is de inventarisatie van alle roerende zaken die in de diverse parochiekerken aanwezig zijn. Binnen onze parochie zijn Jan-Peter Breedevelde, Theo Rotteveel en ondergetekende deze zomer een aantal dagen in de weer geweest met het inventariseren van roerende zaken in De Menswording en De Meerburgkerk.

Dat hield in dat we alle waardevolle voorwerpen hebben gefotografeerd en beschreven. Vooral in de oude Meerburgkerk leverde dat een lange lijst op met 'kerkschatten' en een daarmee samenhangende lijst met beschrijvingen. U moet dan bijvoorbeeld denken aan beeldhouwkunst (heiligenbeelden en kruisbeelden), schilderkunst (zowel in de kerk als in de pastorie) en instrumenten (orgel en piano). Maar natuurlijk ook aan de vele voorwerpen die essentieel zijn voor de eredienst: kelken, cibories, ampullen, monstransen, wierookvaten, wijwateremmers. Zelfs wij als betrekkelijke insiders waren weer verrast toen we de kasten en laden openden met de paramenten, de liturgische voorwerpen van textiel. Van de vele prachtige kazuïfels ziet u een bijzonder exemplaar op bijgaande foto.

Tijdens de Open Monumentendagen zijn in De Meerburg verschillende kerkschatten, waaronder ook oude collectebussen en boekwerken, voor belangstellenden te bezichtigen.

Gerard van der Hulst, lid parochiebestuur

Agenda

Een overzicht van alle tot nu toe vastgestelde vieringen kunt U vinden in de Liturgiekalender. Nieuws en aanvullingen op dat rooster worden opgenomen in onze (digitale) nieuwsbrief, die u afgedrukt ook achterin de kerk kunt vinden. Voor aanmelden gaarne naam en e-mail adres doorgeven via: nieuwsbrief.degoedeherder@yahoo.com.

Door-de-weekse vieringen Menswording

Op de eerste woensdag van de maand is er in de Menswording om 9.30 uur een Eucharistieviering, op de andere woensdagen is er een woord- en gebedsdienst. Aansluitend aan de vieringen wordt er gezamenlijk koffie gedronken. Op de donderdagavond is er in de Menswording om 19.15 uur Avondgebed.

Meerburg

Op de derde woensdag van de maand is er in de Meerburgkerk om 9.30 uur een Eucharistieviering. Iedere woensdagmorgen is er van 10.00 - 12.00 uur in de pastorie van de Meerbug gelegenheid om een kopje koffie te drinken.

Kerkcafé en Inloopkoffie

Iedere tweede zondag van de maand in zowel De Meerburg als in de Menswording.

Joges

Vroeger werd 'geloof' soms in je hoofd gestampt, maar of je hart er dan ook nog aan te pas kwam? Tegenwoordig vragen jongeren zelf om info over geloof, bijbel en kerk. We praten niet alleen over de betekenis van geloven voor onszelf, maar ook over de nodige basiskennis. Daar is veel interessants over uit te wisselen. Iedere laatste vrijdag van de maand van 20.00 tot 22.00 uur in de Menswordingkerk.

Thuiscommunie

Iedere 1e zaterdag van de maand (na de 1e vrijdag) wordt de H. Communie gebracht naar men-

sen die niet meer regelmatig naar de kerk kunnen komen. Aankomende data zijn op zaterdag 8 oktober en zaterdag 5 november 2011. Voor aanmeldingen en vragen: Miep Vroonhof 071 5891626.

Kindernevendienst

Zit jij in groep 3 t/m 8? Dan kunnen we best begrijpen dat het lastig is om tijdens de kerkdienst zo lang stil te moeten zitten. Vind jij dat ook? Kom dan mee naar de kindernevendienst! Eerstvolgende dienst is na de zomervakantie. In een komende nieuwsbrief staat de precieze datum.

Rectificatie

Helaas is in het artikelje over 100 jaar huwelijksrouw de naam van het diamanten bruidspaar niet goed vermeld. Dat moet zijn: Het echtpaar van der Geest-de Jong. Ook bij de vermelding van de overledenen is een fout gemaakt het moest zijn: Overleden Dhr. B.W.L.M. Rutten 19 april 2011.

Wel en wee

Gedoopt 26 juni 2011

Willem Hugo Gravesteijn, Chinique Marie Jeannette van de Laar, Quint Norbert Jacob van de Laar, Guillaume Guido Jaap van de Laar.

Overleden

Adrianus Johannes Straver 14 juni 2011.
Hendricus Gerardus Fles 17 juni 2011.
Josepha Elisabeth Maria Geijer-Langemeijer 12 juli 2011.
Maria Johanna Theresia Goddiijn-Meijer 9 augustus 2011.

Inleveren kopij

Inleveren van kopij voor onze parochiepagina's in de volgende Rondom de Kerk kan t/m zondag 18 september 2011. Het volgende nummer van Rondom de Kerk verschijnt op 20 oktober 2011. E-mails s.v.p. richten aan: mm.rondomdekerk@yahoo.com.

O.L.VROUW HEMELVAART/ST. JOSEPHPAROCHIE

Pastorie: Herensingel 3, 2316 JS Leiden, tel.: 071 – 521 81 13.
Website: www.olvrouwhemelvaart-sintjoseph.nl.
Pastoor: J.H. Smith, tel.: 071 – 521 81 13, e-mail: jhsmitpr@gmail.com.
Kapelaan: M.P. Remery, email kapelaanmichel@gmail.com.
Parochiecontactpersoon: Mw. A.W. Rijsbergen - van der Krogt, tel. 06 237 526 74.
ING: 60 23 34, t.n.v. RK Kerkbestuur, Leiden.

Feestelijke WJD Mis om nooit te vergeten

Zondag 7 augustus. Menig parochie in Nederland en ons bisdom zou jaloers geweest zijn deze morgen. Zo veel mensen, meer dan met de Nachtmis en aanzienlijk jonger dan het Nachtmis-bezoek. Daarbij was het een feestelijke Mis, met de aanstekelijke bewegelijkheid van de Surinaamse jongeren.

van de ziel, maar van wat er voor ons aanwezig is, zo zijn in haar ogen de bisschop van toen en andere mensen te herkennen. De 'barmhartige ogen' (Salve Regina) van de Moeder Gods rustte op hen. Kortom een prachtige afbeelding. In oktober of november wordt een avond gehouden om uitleg te geven bij deze afbeelding. Daar zullen ook mensen uit Mexico bij aanwezig zijn.

Parkeren

Omdat in september de Alexanderstraat is afgesloten, is het mogelijk tijdens de zondagsmis 12 auto's te parkeren op het Sint Jeroenplein achter de kerk. Via de Julianastraat vanaf de Heren/Maresingel en dan rechts de Anna Paulownastraat in en meteen de parkeerplaats op. Van de parkeerplaats kunt u links achter naar de Herensingel toe en de kerk in. Tijdens de Mis is het plein afgesloten. Wilt u bij uitrijden eraan denken links af te slaan en dan rechtsaf de Julianastraat in. En laten we ook proberen niet te toeteren en elkaar de ruimte te gunnen om rustig binnen te rijden en weg te rijden.

Restauratie

Op het moment van inleveren van de kopij is er nog niet veel nieuws te melden over de aanvang van de restauratie. We hadden gehoopt tegelijkertijd te kunnen beginnen met de sloop en opbouw van de Alexanderstraat. Maar de zomer maanden blijken niet erg productief te zijn als het gaat om verkrijgen van bisschoppelijke machtigingen, architecten informatie e.d. Het aantal emmertjes op het priesterkoor tijdens de natte afgelopen weken laten echter zien, dat de restauratie meer dan welkom is. Dus we hopen in het volgende nummer u beter nieuws te kunnen melden.

Foto's terugblik van... de parochiebedevaart 23 juni

Sacramentsprocessie 26 juni

Met dank aan de heer Lardee en mevrouw Oudshoorn.

Heilige Pater Pio – 23 september

Al bijna tien jaar bestaat de pater Pio Gebedsgroep in Leiden, een groep die bijdraagt aan de 'gebedsschat van de Kerk'. Deze gebedsschat is zoiets als een 'noodfonds'. Mensen van gebed en geloof vullen dit met hun gebed en offers. Ze verlangen als echte christenen niet direct iets voor zichzelf, maar laten aan de Heer over wat Hij met hun gebeden en offer doet. Zo kan Hij putten uit dit noodfonds daar waar het nodig is. De heilige Pater Pio laat in zijn leven zien, wat het gebed vermag. Niet als een soort 'positieve energie' (een vaag en onkatholiek woord), maar als een verzoek aan de levende God, die reageert en handelt. Zondag 25 september tijdens de Mis zullen we in de kerk waar een echte Pater Piokapel is, deze heilige niet vergeten. Zie ook www.paterpio.nl.

Goede Herder van start

De Goede Herder-catechese is een methode voor kinderen van 3-12 jaar. Deze catechese is sinds 1954 ontwikkeld, en bestaat inmiddels in 38 landen en vanaf 2009 in Utrecht. Deze vorm van catechese is ontstaan binnen de Katholieke Kerk, maar wordt ook wel binnen andere christelijke gemeenschappen gebruikt. De catechese-bijeenkomsten voor de kinderen in en rond Leiden zijn gestart op 6 september. Meer informatie: www.catechesegoedeherder.nl. Aanmelding graag via info@catechesegoedeherder.nl.

Vaste Vieringen

Eucharistievieringen

Zaterdag 17.00 uur
Eucharistie met samenzang.

Zondag 11.15 uur Eucharistie met koorzang, Kinderwoord-dienst en crèche. Nadien koffie.

Woensdag 18.30 uur Aanbidding en biechtgelegenheid en om 19.00 uur Eucharistie.

Poolse Mis Op de tweede en vierde zondag van de maand om 17.00 uur!

Pater Pio gebedsgroep
1e zaterdag van de maand van 10.30 tot 12.30 uur: Mis, koffie, inleiding, aanbidding.

Agenda

September

Donderdag 15 september
* 14.00 – 16.00 uur Aanbidding in de Sint-Josephkerk.

Maandag 19 september
Start Alpha cursus. Zie elders en catechesefolder.

Vrijdag 23 september
Gedachtenis H. Pater Pio.

Pater Pio

Donderdag 29 september
Start serie 'Zij vernieuwden de Kerk van binnen uit'. Zie de catechesefolder.

Oktober

Zaterdag 1 oktober
10.30 – 12.30 uur
Pater Pio gebedsgroep:
Mis – Koffie – Inleiding over Pater Pio's leven en spiritualiteit – Aanbidding.

Weekdagen
Rozenkransgebed om 19.00 uur (woensdag 18.30 uur).

Donderdag 6 oktober
* Heer, leer ons bidden.
Zie de catechesefolder.

Woensdag 12 oktober
11.00 – 12.00 Aanbidding in de Sint-Petruskerk.
Om 11.30 uur wordt de Rozenkrans gebeden.

Donderdag 20 oktober
* 10.00 uur KBO- seniorenmis, Ridderzaal bij de Sint-Josephkerk, Alexanderstraat 1a
* 14.00 – 16.00 uur Aanbidding in de Sint-Josephkerk.

Kerkbestuur

Pastoor Smith
voorzitter

Ton Cremers
penningmeester

John Werk

Bernadette Ratti

Martin van der Klugt, adviseur.

Onze Lieve Vrouw van Guadalupe

In de dagkapel, de Sint-Josephkapel hangt een kopie op ware grootte van O.L.Vrouw van Guadalupe. De echte hangt in Mexico in een kerk die jaarlijks door vele miljoenen mensen bezocht wordt. Het is een wonderlijke afbeelding, onverklaarbaar in het jaar 1531 ontstaan op de mantel van Juan Diego Cuauhtlatotzin. Deze afbeelding van Maria heeft meegedragen bij de evangelisatie van Mexico in die eeuw. Maria is er te zien als de Moeder in verwachting. De sterren (die het patroon van de echte stand van de sterren volgen) en de maan, toonden toen en nu, dat mensen geen voorwerpen tot afgoden moeten maken, maar moeten geloven in de Schepper van hemel en aarde. Bij een grondig wetenschappelijk onderzoek van de afbeelding, ontdekten men in de ogen van Maria, de weerspiegeling van de mensen die aanwezig waren toen de afbeelding ontstond. Zoals ook onze ogen een beetje als een spiegel werken, niet zozeer

PAROCHIE ST. JAN'S ONTHOOFDING

Kerken: Sint Jan's Onthoofding: Zuidbuurtseweg 13, Christus Dienaar: Van Swietenstraat 1-3.

Pastorie: Zuidbuurtseweg 14, 2381 LB Zoeterwoude-Dorp, tel. 071 580 12 15.

E-mail: stjansparochie@live.nl, website 'Raad van Kerken': www.kerkvanzoeterwoude.nl.

Openingstijden pastorie: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.30 tot 12.00 uur.

Pastoor: J.A. van der Bie, tel. 071 522 06 55, e-mail: pastoor.degoedeherder@yahoo.com.

Bij dringende pastorale zorg (zoals een uitvaart) contact opnemen met het centrale nummer van de federatie 06 220 276 68. Algemene kerkbijdragen: bankrekening 37 53 00 449 t.n.v. Algemene kerkbijdragen.

Kopij-adres: Ko Baart, tel. 071 580 15 80, e-mail: baartk@xs4all.nl.

Viering 12 ½ jaar priesterfeest J. van der Bie

Op 12 juni, het hoogfeest van Pinksteren, was het precies 12½ jaar geleden dat pastoor Van der Bie tot priester werd gewijd.

De Christus Dienaarkerk was de uitverkoren plek om dit feest te vieren. Pastoor Van der Bie heeft gekozen voor de Christus Dienaarkerk, omdat deze in het midden ligt van de kerken aangesloten bij de federatie.

Het parochiebestuur van Sint Jan's Onthoofding was gevraagd om dit feest heuglijk te omlijsten. Het bedoelde lijstwerk werd verricht door Marianne Hoogervorst, de rechterhand van pastoor Van der Bie. Aan alle parochies van de federatie werd medewerking gevraagd, op wat voor manier dan ook. En die vraag is niet onbeantwoord gebleven! Wat zeker genoemd mag worden is het federatiezangkoor o.l.v. van Karel Smagge met begeleiding op piano en orgel van Thijs van der Hulst. Wat een fijne samenwerking op kan leveren! De aanwezigheid van vele parochianen uit diverse parochies deed de jubilaris zichtbaar goed. De speeches van Marianne Hoogervorst en Lon Kuenen (parochie St. Jan) gaven aan dat Jaap in alle parochies zijn best doet en dat ieder blij mag zijn met deze pastoor. Niet te vergeten de bloemenpracht, speciaal in de kleuren rood (Pinksteren), die verzorgd was door drie vrijwilligsters van de parochie St. Jan's Onthoofding. Er werd een gezamenlijk cadeau aangeboden: een geldelijke bijdrage voor een reis naar Nice, alwaar Jaap de schilder Chagall, waar hij een bewonderaar van is, zal ontmoeten. Niet letterlijk natuurlijk.

Na afloop van de viering was er een gezamenlijk koffiedrinken met gebak met de parochianen en daarna nog een drankje voor de familieleden van Jaap en genodigden. Wij hebben van onze kant genoten van het gezicht van pastoor Van der Bie. Hij zag er nogal beduusd uit. Alle inspanningen waren het waard en we hopen ook de volgende

12½ jaar gezamenlijk te kunnen vieren. Op naar de 25!

Namens parochiebestuur St. Jan,
Margot van der Krogt

Van het parochiebestuur

Op 29 augustus nam Marianne Hoogervorst in de Christus Dienaarkerk afscheid van de parochies Laurentius (Stompwijk) en onze parochie in een gezamenlijke viering. Na de viering was er gelegenheid om haar de hand te schudden onder het genot van een kopje koffie. Marianne heeft zich drie jaar volledig ingezet voor onze parochie en goed werk verricht. Wij zijn haar zeer erkentelijk voor haar inzet.

Van het parochiebestuur

vervolg

Margreet Onderwater (beëdigd gebedsleider in onze parochie), zal eens in de twee maanden voorgaan in een dienst. Zij is benoemd door de bisschop en ontving 23 juni haar diploma.

Ondergetekende en Lon Kuenen zijn bij de feestelijke uitreiking geweest. Dit gebeurde in 'De Boskant' een spiritueel centrum in Den Haag. Samen met Margreet kregen nog zes anderen dit certificaat. Bisschop Van Luyn reikte de diploma's uit en was duidelijk geroerd dat hij tijdens zijn ambtsperiode 100 gebedsleiders heeft benoemd.

Namens de parochie mogen wij Margreet van harte feliciteren.

Margot van der Krogt

Familieberichten

Overledenen

Quirinus van Teijlingen 95 jaar, 25 april.

Anna Spierenburg-Wesselman 88 jaar, 12 mei.

Petrus Janson 86 jaar, 13 mei.

Petronella van der Hoeven-Janson 91 jaar, 6 juni.

Gerarda van der Ploeg-Helleman 90 jaar, 21 juni.

Hubertus Lelieveld 87 jaar, 22 juni.

Leonardus Onderwater 88 jaar, 30 juni.

Jacobus van Leeuwen 82 jaar, 7 juli.

Dopeling

Floor Mooijman, gedoopt op 5 juni 2011.

Op weg naar één parochie in Leiden en ommelanden

Dat er geclusterd wordt in onze regio, daarover heeft u al een aantal malen in dit magazine kunnen lezen. In deze nieuwe jaargang van Rondom de Kerk krijgt het samengaan van onze parochies een centrale plaats: ons bisdom wil graag dat de fusie per 1 januari 2012 zijn beslag krijgt.

Zo gaat het voelbaar worden voor de gemiddelde parochiaan en kerkgang-er en niet langer een 'speeltje' van bestuursleden, priesters en pastoraal werkers. 'Clusteren op zijn Leids', dat was de titel van een nota, begin 2009 ge-schreven door de parochiebesturen van Leiden en ommelanden in reactie op de nota van het bisdom 'Samen-werking Geboden 2'. Sindsdien is er heel wat in het 'Leidse' gebeurd! In dit eerste nummer blikken we ook terug naar lang vervlogen tijden (zie kader), maar ook naar het recente verleden. In de volgende zes nummers van Rondom de Kerk komen diverse thema's aan bod en krijgt u onder meer te horen wat de naam wordt van de nieuwe parochie en welke mensen deze gaan besturen. Hopelijk heeft u

aan het eind het gevoel dat de nieuwe parochie ook úw parochie is!

Samenvoeging niet uniek

Het samenvoegen van parochies is niet uniek voor Leiden, niet voor ons bisdom en ook niet voor de Nederlandse kerk-provincie. Overal in West-Europa wordt er gebundeld, ook bij protestantse kerken. Waarom? Vanwege teruglopende aantallen priesters, pastoraal werkers en kerkgangers en ook minder inkom-sten. Wat wel varieert is hoe de krachten worden gebundeld. Soms met een sim-pel decreet van bovenaf en soms – zoals in ons bisdom – door een verzoek van de bisschop aan parochies om zelf te bepalen hoe zo'n samenvoeging eruit moet zien. Wel met grenzen aan wat mag en hoelang het proces mag duren. Voor de een gaat het te snel, voor de ander veel te traag. Net als in clusters om ons heen, vinden mensen waar alles nog lekker loopt dat 'haastige spoed zelden goed'. is. Parochianen die geen eigen priester meer hebben willen mees-tal vaart maken.

Vertrouwen nodig

Veel parochianen in Leiden en omme-landen hebben ervaring met fuseren, de Lam Gods is door fusie in 2002 ontstaan

en De Goede Herder begin 2009. Er komt veel voor kijken om het goed te doen en net als in het bedrijfsleven slagen fusies alleen als men elkaar kent en vertrouwt. Dat kost tijd! De priesters, pastoraal werkers en de bestuurders zijn al een tijd bezig elkaar beter te leren kennen. De geruchten over 'die anderen' blijken nergens op gebaseerd of op zijn minst achterhaald of een geval van 'klok en klepel'. Toch is er genoeg om over door te praten en te begrijpen wat de ander doet. Als er gewoontes ingeslopen zijn, die strijdig zijn met wat de RK Kerk anno 2011 voorschrijft, dan moeten die herzien worden: in Leiden en omme-landen hechten we aan veelkleurige presentie van onze geloofsgemeen-schappen, maar wel binnen de juiste kaders. Ook oecumene hoort bij Leiden, de geloofsgemeenschap van de samen-werkende kerken in de Merenwijk viert dit jaar haar 40-jarig bestaan. Er waren bedenkingen en discussies, en die zijn er wellicht nog steeds. Met toestem-ming van de toenmalige bisschop is in 1971 begonnen. Vorig jaar zijn wat aanpassingen doorgevoerd naar aan-leiding van een onderzoek door een commissie, die was ingesteld door bis-chop Van Luyn. Leiden heeft monumentale kerken

waar de stad terecht trots op is. De winkelende Leide-naar merkt ook op andere manieren dat de RK Kerk er is: open en uitnodigende deuren aan de Haarlem-merstraat en soms ook de Steenschuur, zoals in de Leidse Kerkennacht eind juni. Driemaal per jaar zijn er processies dwars door de bin-nenstad, ook dat is een facet van hedendaagse katholicisme.

Herberg voor velen

De nieuwe parochie, úw nieuwe paro-chie, wil een herberg zijn voor velen: voor mensen die kiezen voor een Latijnse mis met gregoriaanse gezan-gen, mensen die houden van een kloosterachtige vesperdienst met veel stiltes en mensen die verknocht zijn geraakt aan Nederlandstalige liederen, al dan niet met koorbegeleiding. We willen ook een herberg zijn voor daklozen, mensen in nood, geestelijk of financieel. In tijden van crisis wordt ook op de kerk weer een beroep gedaan en samen staan we sterker om onze medemens te helpen. Dat is in de stad zo, maar ook in dorpen waar tuinders het soms erg moeilijk heb-

ben.

Overal geldt dat men liever zijn tong afbijt dan hulp zoekt, maar de parochie is hopelijk in staat te signale-ren en hulp te bieden. Als grote paro-chie ben je beter in staat problemen aan te kaarten bij de overheid, nutsbedrij-ven etc.

Elkaar ondersteunen

Het vormen van een grote parochie kan helpen de kosten te drukken, dat is duidelijk. Het is voor ons een bijko-mend voordeel, waar na de fusie rustig naar gekeken wordt: centrale inkoop

van papier, onder-houdscontracten van verwarm-ingsketels en kopieerap-paraten, e.d. Het allerbelang-rijkste is dat de priesters en pastoraal werkers elkaar beter kun-nen ondersteunen. Nu staan ze er vaak alleen voor, dag en nacht. Ook de vele vrijwilligers kun-nen uitzien naar meer collega's, vol verfrissende ideeën! Weten dat andere mensen met hetzelfde tobben, is vaak al een grote troost.

'Clusteren op zijn Leids'. We zitten nu nog in de tunnel van vergaderen, aftasten, geven en nemen, maar aan het eind gloort hoopvol licht. Als alle energie en tijd, die nu besteed wordt aan het clusteren, vrijkomt voor vie-ren, leren, dienen, pastoraat en voor een missionaire kerk, dan is het de moeite waard geweest. We doen het niet voor onszelf, maar voor onze kerk, instrument voor het verkondigen van de Blijde Boodschap!

900 jaar samenwerking in vogelvlucht

De clustering van het parochies in het bis-dom Rotterdam maakt ook in het Leidse de tongen los. Maar er is, historisch gezien, niets nieuws onder de zon. De parochies in en rond Leiden werken al zo'n negen eeu-wen samen. Het huidige aantal van negen parochies in onze regio is ongekend groot in de geschiedenis en het resultaat van een lange ontwikkeling die rond 1100 inzet: als de graven van Holland aan hun hof in Leiden een kapel stichten, de latere Pieterskerk.

Die eerste Leidse parochie moet zichzelf be-wijzen tussen de dan al gevestigde parochies van Zoeterwoude, Leiderdorp en Oegstgeest. Wellicht helpt het dat de Utrechtse bisschop Godebald in 1121 de kapel aan de HH. Petrus en Paulus wijdt: veel Leidenaren gaan dan kerken in de Pieterskerk hoewel ze tot de pa-

rochie van Zoeterwoude horen. Het zal een aderlating voor deze laatste parochie zijn geweest, ongetwijfeld met financiële conse-quenties. Het is ook de opmaat voor een per-manent proces van schik-ken en herschikken tus-sen de diverse parochies in het Leidse.

Gemêleerd beeld

Daarbij kan het soms heftig toegaan. Voor-aanstaande Leidse fa-milies met eigen altaren in de Pieterskerk willen bijvoorbeeld rond 1300 zelf hun kapelaans kie-zen. De machtige ridders van de Duitse Orde willen

dat echter ook, op grond van hun patronaats-recht op de kerk. De ruzie loopt zo hoog op dat enkele families dreigen hun altaren van de Pieterskerk over te brengen naar de kapel op het Hogeland, waar nu de Hooglandse Kerk staat. Die heeft zelf rond 1421, als parochiekerk van Sint Pancras, weer een grens-conflict met de Onze Lieve Vrouwekerk, nu bekend als ruïne op het Vrouwen-kerkplein. Uiteindelijk telt Leiden aan de voor-avond van de Reformatie drie parochies en daar-naast talloze kloosters en ziekenhuizen, alle met hun eigen kapellen en

De Pieterskerk omstreeks 1500, vóór de instorting van de toren in 1512.

belangen. Tel daarbij dat ook hofjes als het Sint-Annahofje hun kapel konden hebben en we zien een zeer gemêleerd kerkelijk beeld. Na de Reformatie gaat het katholicisme in Leiden in 1572 'ondergronds'. Maar het ver-dwijnt niet. Nederland wordt missiegebied en ook Leiden wordt verdeeld in staties. Sommige staties worden bemand door we-reldheren, en sommige door ordes als de Franciscanen, de Jezuïeten of de Karmelie-ten, alle met hun verschillende ideeën. Ze zijn belangrijk, ook voor nu: uit die aan de Appelmarkt komt in 1809 de Lodewijkkerk voort, uit die aan de Sint-Jorissteeg de Sint-Petruskerk, uit die van de Karmelieten de Mon Pèrekerk en uit die van de Franciscanen de Hartebrugkerk, alle drie parochies van na 1853, het herstel van de bisschoppelijke hi-erarchie. De Lodewijkkerk wordt pas in 1954

parochiekerk, na een bijkerk van de Sint Petrus te zijn geweest.

Ongekende bloei

De negentiende eeuw kent ook in het katho-lisme in Leiden een periode van enorme bloei waarvan de nadagen zich uitstrekken tot in onze tijd. Dat Rijke Roomse leven is er de oorzaak van dat Leiden en omgeving nu zoveel parochies en kerken telt. Maar al vroeg is er noodzaak tot samenwerking. De Mon Pèrekerk bijvoorbeeld wordt in 1934 aan de eredienst onttrokken en de parochie wordt samengevoegd met de uit 1925 daterende Sint-Josephparochie. De oorzaak? De stadsuitbreiding in Leiden Noord is minder groot dan zich eerst liet aanzien. Grenswijzigingen zijn er ook legio: in 1946 gaat de buurt rondom de Burcht over van de Petrusparochie naar de Hartebrugparochie, terwijl de Witte Singel tot

de Groenhovenstraat overgaat naar de pa-rochie Sint Leonardus a Portu Mauritio. En er komen weer fusies, zoals: in 1962 in Zoe-terwoude van de H. Kruisverheffingparochie met de parochie van Sint Jan's Onthoofding, in 2002 tussen de Leonardusparochie, de Antoniusparochie en de Maria Middelaars tot de Lam Godsparochie, en De Menswording en de Meerburgkerk worden in 2009 samen De Goede Herder.

Hebben de Leidse parochies nu een roerige geschiedenis? Dat lijkt misschien zo, maar we hebben wat krenten gehaald uit een ver-der heel vreedzame en inspirerende pap van 900 jaar katholiek leven in de stad Leiden. Meer geschiedenis in volgende nummers van Rondom de Kerk.

Jury Smit en Floris Meijnsing

Nieuw seizoen: kwartetspel!

Het team van de kinderhoek start dit seizoen een nieuw onderdeel. Iedere keer vind je op onze website www.rondomdekerk.nu vier verschillende kaarten die je kunt uitprinten, uitknippen, inkleuren en verzamelen. Hiernaast staan alvast een paar voorbeelden. Je kunt het hele jaar door kaarten verzamelen en aan het eind heb je een heel kwartetspel! De kaarten zijn allemaal door Carel Bruens getekend. Er zijn zeven categorieën: dieren uit de Bijbel, aartsengelen, vrouwen in de Bijbel, de wonderen van Jezus, Koningen in de Bijbel, Heiligen en Profeten. Bij iedere categorie hoort een apart symbool waaraan je ze kunt herkennen. Wij wensen jullie veel verzamelplezier! Stuur je e-mails, met of zonder foto's, naar rdkinderhoek@gmail.com.

of tekeningen naar Kinderhoekredactie, Magda de Haasstraat 11, 2331 BK Leiden. Op de website vind je alle kinderdiensten op en rij.

Bedevaart

Als jullie dit lezen zijn de meeste van jullie met vakantie geweest. Misschien op de camping in eigen land of net over de grens. Sommige reizen ook naar een ver land.

Maar het kan ook anders. Ken je bijvoorbeeld iemand die een bedevaart gemaakt heeft? Een bedevaart is een reis naar een kerk of andere heilige plek. Iemand die een bedevaart maakt heet een pelgrim. Veel mensen lopen of fietsen de pelgrimsroute (de Jacobsweg) naar Santiago de Compostella in Spanje. Deze tocht is vanuit Nederland zo'n 2500 km! Aan het einde van de weg kom je aan bij de kerk met het graf van de apostel Jacobus. Anderen maken een bedevaart naar Lourdes in Frankrijk. Daar vragen ze aan Maria, de moeder van Jezus, om voor hen te bidden. Veel zieken zijn daar genezen. Dichterbij ons, in Duitsland, ligt het bedevaartsoord Kevelaer. Daar gaan pelgrims uit de Leidse parochies straks met de bus naartoe.

Dieren en Planten in de Bijbel

De hond

Honden zijn de beste en oudste vrienden van de mensen. Al heel lang wordt de hond gezien als nuttig, intelligent en trouw.

Althans in de landen van noordwest Europa. In het Midden Oosten, waar de

Bijbel vandaan komt, is het een beetje anders. Daar komt de Kanaanhond voor, een

oud ras dat meer dan 4000 jaar geleden is ontstaan. De Israëlieten gebruikten honden om hun huizen te bewaken. De profeet Jesaja verweet de leiders van het volk dat ze niet stomme honden waren, die niet blaften als er gevaar aankwam.

En wij weten dat bijbelse honden de schapen tegen wilde dieren beschermden.

Op reis met hond en engel

Honden werden helaas gezien als vieze en soms gevaarlijke beesten. Als iemand van de Bijbel je 'hond' noemt, dan was dat een scheldwoord. Maar in het boek Tobit staat een mooi verhaal over een jongen die op reis ging met zijn hond en een engel! Tobias woonde in de stad Ninive (nu in Irak) met zijn vader en moeder. Omdat zijn vader blind en arm was geworden moest Tobias het gezin redden door geld te halen van een oom die heel ver weg woonde. Vergezeld door de engel Rafael (die vermomd was) en de hond, begon hij zijn lange reis en beleefde veel avonturen. Wil je weten hoe het verder gaat? Je kunt een mooi prentenboek van de bieb lenen. Het heet 'Tobias' en is geschreven door de schrijfster Jan Mark. Het begint zo: "Ik ben de hond van Tobias. Zelf heb ik geen naam, ik ben gewoon maar een hond. Maar we hebben samen vreemde dingen meegemaakt, Tobias en ik..."

kinderwoorddienst waar alle kinderen in een aparte kamer gaan voor een deel van de Mis. In Italië is er geen kinderdienst. Het lijkt langer en je moet meer staan! Het leukst vind ik de Communie. En het zingen is ook mooi.

Naar welke kerk(en) ga je hier?

Ik ben in de Menswording gedoopt en ging ook een tijd naar de Regenboogkerk. Nu ga ik naar de Willibrordkerk in Oegstgeest en soms naar de Italiaanse kerk in Warmond.

Dus ook in Nederland ben je een kind op reis! En op welke school zit je? Heb je hobby's?

Ik zit op de Tweemaster. Na de vakantie ga ik naar groep 8. Ik speel basketbal en tafeltennis. In de zomer ga ik op basketbalkamp. Ik teken heel graag en speel met lego.

Rondom Kind op reis!

Matthias van Ogtrop 11 jaar

Ga je naar de kerk in het buitenland?

Ja. Als ik op vakantie ben, in de zomer of met Kerstmis, ga ik met Opa en Oma naar de kerk in Avigliana. Dat is een stadje in de buurt van Turijn in Noord Italië.

Kun je de Mis goed begrijpen?

Ja. Het is wel in het Italiaans maar dat is geen probleem. Mijn moeder is Italiaans! En het Latijn snap ik ook omdat het heel veel op Italiaans lijkt.

Is het anders dan hier?

Ja, het is anders. In Nederland is er een

ST. LAURENTIUSPAROCHIE

Kerk en Pastorie: Dr. van Noortstraat 88, 2266 HA Stompwijk, 071 580 16 04.

E-mail: sintlaurentius@hotmail.com, website: www.stompwijk.nl.

Openingstijden parochiesecretariaat: maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur.

Pastoor: J. A. van der Bie, tel. 071 522 06 55, e-mail: pastoor.degoedeherder@yahoo.com.

Bij dringende pastorale zorg (zoals een uitvaart) contact opnemen met het centrale nummer van de federatie 06 22 027 668. Algemene kerkbijdragen en misintenties:

op RABO rekening 3615.02.168.

Donaties t.b.v. het restauratiefonds op RABO rekening 1433.26.430.

Kopij-adres: Agnes van Boheemen-Vollebregt, tel. 070 327 41 23, e-mail: aadenagnesvanboheemen@hetnet.nl.

Verslag van de tweede informatieavond over de clustering

Tijdens een redelijk bezochte bijeenkomst in het Dorpshuis op 16 mei vertelden vice-voorzitter Kees Bergen en pastoor Jaap van der Bie over de vorderingen en verdere plannen.

De Laurentiusparochie gaat, zoals bekend, op in een nieuwe parochie van Leiden en ommelanden. In het nieuwe bestuur kan van iedere huidige parochiekern een afgezant komen, maar voor Stompwijk is er nog niemand gevonden.

Per kerk komt er een beheercommissie, die ervoor zorgt dat het lokaal allemaal goed loopt. Leden zullen waarschijnlijk uit het oude bestuur komen.

Financieel blijven de oude parochies groten-deels op eigen benen staan. Er moet natuurlijk wel bijgedragen worden aan de kosten van het nieuwe pastorale team bestaande uit twee priesters, twee pastorale werkers (m/v) en een diaken.

De pastores zijn bezig een pastoraal beleidsplan op te stellen voor de nieuwe parochie. Alle parochianen zijn via Rondom de Kerk gevraagd voorstellen te doen voor een nieuwe parochienaam.

Ook na de fusie is het de bedoeling zoveel mogelijk zelf te blijven doen; de lokale geloofsgemeenschap blijft behouden.

Verdere ontwikkelingen zullen in 'Rondom de Kerk' staan en het verslag van de avond staat op internet op www.rkleiden.nl onder 'clustering'.

Na wat informatieve vragen was het tijd voor een (tweede) kopje koffie.

Open Monumentendag op 10 september

Die zaterdag staan tussen 11 en 16 uur vrijwilligers klaar om nieuwsgierige dorpsgenoten, Leidenaars en anderen rond te leiden in de prachtig gerestaureerde kerk. Dit jaar extra de moeite waard!

Restauratie helemaal klaar?

Hoewel de kerk na de ingrijpende restauratie op 16 april al in gebruik is genomen, zijn er plannen om op zondag 20 november de succesvolle voltooiing van de restauratie nog uitgebreid te vieren. U hoort daar te zijner tijd meer van!

De klus mag dan geklaard zijn, het benodigde geld is nog niet helemaal bij elkaar gespaard. Opbrengsten van kringloopwinkel 'De Stal' zijn dus nog hard nodig. Verder is het natuurlijk prachtig als nog goede spullen worden hergebruikt in plaats van weggegooid! Openingstijden van de winkel aan de Dr. van Noortstraat 137A zijn: donderdagavond 19-21 uur en zaterdag 11-14 uur. De hoge brug is weer open, dus ze zijn gemakkelijk bereikbaar.

Voor de laatste nieuwtjes en koopjes zie www.kringloopdestal.nl.

AGENDA

Voor het rooster van de week-eind vieringen verwijzen wij u naar pagina 34 en 35.

Familieberichten

Overleden

Op 28 juni Jo Verhagen-Hoogendijk in de leeftijd van 86 jaar.

Gedoopt

Op 24 juli is Sarah Maria Liduina Röling in onze parochiegemeenschap opgenomen.

Gehuwd

17 juni hebben Karin Luk en Frank van Santen elkaar het ja-woord gegeven in onze Laurentiuskerk. Wij wensen hen veel geluk en liefde toe.

1 juli hebben Stephanie Kooman en Martijn Oudshoorn Gods zegen gevraagd over hun huwelijk. De parochie wenst hen veel geluk op hun verdere levenspad.

Open Monumentendag

Zaterdag 10 september is onze prachtige gerestaureerde kerk geopend voor bezoekers. Zie bericht hiernaast.

H. LODEWIJKPAROCHIE

Citykerk H. Lodewijk

Pastoor: J.H. Smith, tel.: 071 - 5218113, e-mail: jhsmithpr@gmail.com.
Kapelaan: M.P. Remery, e-mail: kapelaanmichel@gmail.com.
Pastorie: Steenschuur 19, 2311 ES Leiden, tel.: 071 - 5130700.
Postbank: 60 72 98, Rabobank: 33.55.22.351, t.n.v. Kerkbestuur Parochie H. Lodewijk, Leiden.
Website: www.lodewijkparochie.nl.
Kopij-adres: Ruud Stuurman, tel.: 071 5892200, e-mail: rstuurman@roomburgh.nl.

Mini WJD in Leiden

We denken met dankbaarheid terug aan de mooie dagen van 5, 6 en 7 augustus. 60 jongeren uit Suriname en 40 uit Leiden en omgeving, die samen op weg waren naar de WJD in Madrid.

Mede dankzij de inzet van de gastgezinnen en de nodige vrijwilligers, zijn het prachtige dagen geweest, de vieringen, met zoveel jonge mensen, voor wie het katholiek geloof 'vanzelfsprekend' is. En aan onze bisschop die de dagen opende en nadien bij de BBQ met velen heeft gesproken.

Laten we verder maar zeggen: de foto's, wat verspreid in dit nummer, spreken voor zich.

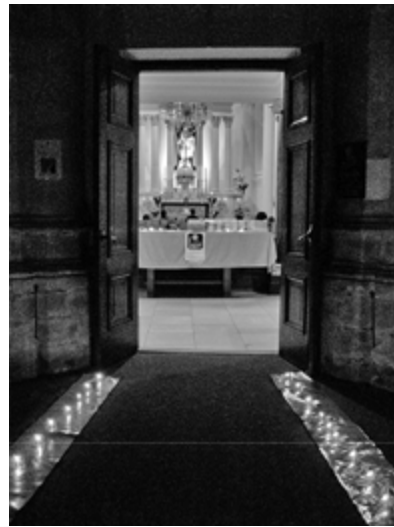

Medewerkers met de Heilige Geest!

Het is duidelijk dat dit nieuwe prioriteiten zal vragen van parochies en samenwerkende parochies. En het zal bij deze en gene ook een verandering van visie vragen, over de zelf aangelegde grenzen heen kijken naar de Wereldkerk van alle eeuwen, naar de paus en de bisschoppen met hem verenigd, naar de weg die vanuit de Kerk gewezen wordt.

Omdat de nieuwe Evangelisatie zo belangrijk is voor parochies die bij de tijd willen zijn, zullen we de komende Rondoms er telkens een aspect van belichten.

Pastoor Smith

Twee concerten

Op zondag 25 september is er een concert door het Collegium en COV Excelsior van 14.00 tot 16.00 uur, georganiseerd door de 3-Octobervereniging. Toegang is vrij.

Zaterdag 1 oktober komt de Capella Sint Jacobi een Maria-concert geven om 14.00 uur.

De Engelen

Engelen zijn door God geschapen. Een groot deel is Hem trouw gebleven, een deel is afvallig geworden: de duivel en zijn trawanten. De trouwe engelen dienen de drie-ene God. Zij helpen ons om als katholiek te leven. De afvallige engelen zitten de mens dwars, voeren mensen tot ongeloof en ontrouw en werken aan het proces mee dat zonden 'de normaalste zaak van de wereld worden' en wie daar tegen is gedagvaard wordt voor discriminatie.

De goede engelen staan in dienst van Jezus en Zijn Kerk. Bijvoorbeeld onze engelbewaarder. Hij is er. Niet alleen om ons af en toe te behoeden voor een ongeluk. Maar om ons aan te sporen tot gebed, tot aanbidding, tot deelname aan de Mis en leven vanuit de Sacramenten. Een grote en vaak

moeizame taak dus. Op 2 oktober dankt de Kerk hen gezamenlijk voor al hun inspanningen.

*Engel van God,
die mijn bewaarder zijt,
aan wie de goddelijke Goedheid mij heeft toevertrouwd,
verlicht, bewaar, geleid en bestuur mij. Amen.*

Wat dagen ervoor op 29 september eren we de drie Aartsengelen, Michaël, Rafaël en Gabriël. Ieder van hen heeft een specifieke zending in het heilsplan. Michaël strijdt tegen de duivel, Rafaël wil de gewonde harten genezen en Gabriël steunt de boodschappers van het Evangelie.

Lof en feestlof (23 oktober)

In september is ook het wekelijkse Lof weer begonnen, zondag om 17.00 uur. Een extra moment van gebed en overweging. De naam 'Lof' kan wat ouderwets aandoen, maar het gaat om een 40 minuten van aanbidding met liederen, Schriftlezing en overweging en gebeden. In zekere zin ligt het in het verlengde van de Eucharistieviering op de zondagmorgen. Daar komt de Heer onder ons om onder ons te blijven! Zo is het Lof op zondag een prachtig aanbod om op de Dag des Heren nog een keer een moment van bezinning en stilte bij Hem door te brengen.

Op zondag 23 oktober houden we een feestelijk Lof om 16.00 uur. Ter ere van Sint Lodewijk, die we afgelopen zomer gevierd hebben (op 25 augustus) en bij gelegenheid van kerkwijding. De Leidse Schola zal dan de zeer oude Vespers van Sint Lodewijk zingen en daarbij zingen we de meer bekende Sacramentsliederen, het Lodewijkslied en het Te Deum. Daarna is er een receptie op nummer 17 of, als het najaarsweer het toestaat, in de tuin. Van harte welkom van binnen en buiten de parochie.

English Mass

Every first and third Saturday at 6 p.m. there is an English Mass in the H. Lodewijk church, Steenschuur 19. The whole Mass including the homily is in English. It is an opportunity for those who don't understand Dutch, but are able to follow the Holy Mass in English. Leaflets with the regular texts of the rite are provided.
Saturday 17 september, 1 and 15 October, 5 and 19 November, 3 and 17 December.

Eucharistie en Lof

Zaterdagavond

18.00 uur H. Mis, samenzang
First and third Saturday English Mass.
Nadien Biechtgelegenheid.

Zondag

10.00 uur Latijnse Hoogmis
11.30 uur H. Mis, samenzang
17.00 uur Lof.

Door de Week

Maandag	9.00 uur
Dinsdag	19.00 uur
Woensdag	9.00 uur
Donderdag	19.00 uur
Vrijdag	19.00 uur
Zaterdag	9.30 uur

Eucharistische aanbidding
zaterdag 10.00 - 12.00 uur.

Agenda

September

Donderdag 15 september
• 14.00-16.00 uur aanbidding in de Sint Josephkerk.
• Start serie: 'Zij vernieuwden de Kerk van binnen uit'.
Zie de catechesefolder.

Vrijdag 16 september
12.15 uur Huwelijk Caroline Tax en Joost van Halem.

Maandag 19 september
Start Alpha cursus.
Zie elders en catechesefolder.

Zondag 25 september
14.00 uur 3 oktober-concert.
Zie hiernaast.

Oktober

Zaterdag 1 oktober
14.00 uur Maria-concert.
Zie hiernaast.

Donderdag 6 oktober
• Heer, leer ons bidden.
Zie de catechesefolder.

Woensdag 12 oktober
11.00-12.00 uur Aanbidding in de Sint-Petruskerk.
Om 11.30 uur wordt de Rozenkrans gebeden.

Maandag 17 oktober t/m donderdag 27 oktober:
De 9.00 uur Missen uit de Sint Lodewijk en Sint Petrus worden door Radio Maria uitgezonden, alsmede de
9.30 Mis op zaterdag en de 10.00 uur Mis op zondag.

Donderdag 20 oktober
9.00 uur Extra H. Mis die uitgezonden wordt door Radio Maria.

Donderdag 20 oktober
• 10.00 uur KBO-mis, Ridderzaal bij de Sint Josephkerk, Alexanderstraat 1a
• 14.00-16.00 uur aanbidding in de Sint Josephkerk.

Zondag 23 oktober
16.00 uur Feestelijk Lof met receptie. Zie hiernaast.

Donderdag 27 oktober
9.00 Extra H. Mis die uitgezonden wordt door Radio Maria.

Kerkbestuur

Pastoor Smith,
voorzitter
Ruud Stuurman,
vice-voorzitter
Dhr. V. Ravensloot,
secretaris
Max Vermeij,
penningmeester
Eliza Oudshoorn
Jan Dingjan
Jan van Noort

WJD-jongeren aan het werk.

SINT-PETRUSPAROCHIE

Kerk: Lammenschansweg 40a, Pastorie: Lorentzkade 16a, 2313 GB Leiden, 071 - 512 19 12.
E-mail: secretariaat@sintpetrusleiden.nl, website: www.sintpetrusleiden.nl.
Openingsuren pastorie: dinsdag t/m vrijdag van 9.30 tot 12.00 uur.
Pastoor: J.H. Smith, 071 - 521 81 13, e-mail: jhsmithpr@gmail.com.
Kapelaan: M.P. Remery, e-mail kapelaanmichel@gmail.com.
Parochiecontactpersoon: Mevrouw A.W. Rijsbergen-van der Krogt, tel.: 06 237 526 74.
Algemene kerkbijdragen: ING: 25 54 152, bank: 56 62 11 890, t.n.v. financiële commissie St. Petrusparochie, Leiden. Intenties: ING: 35 31 811, t.n.v. Petruskerk - Stipendia, Leiden.
Kopij-adres: Plonie Rijsbergen, tel. 071 513 14 86, e-mail: plonierijsbergen41@hetnet.nl.

Rondom de Petrus... Heilige Thérèse van Lisieux

Rechts in de kerk staat een beeld van Thérèse van Lisieux, tegenover haar tijdgenoot, Giuseppe Sarto, Pius X. Toen de Petruskerk gebouwd werd was Thérèse al heiligverklaard en mateloos populair in de Katholiek Kerk. Later is ze dat ook in de Orthodoxe kerken geworden. Ook reformatische christen zullen in haar geschriften veel herkennen, omdat voor haar het geloof in de genade van Jezus zo wezenlijk is. Maar dan wel geloof in de rijkere katholieke bijbelse betekenis (zie elders).

In dit beeld heeft Thérèse een boek in haar handen, ongetwijfeld is haar autobiografie *De Geschiedenis van een Ziel* bedoeld. Nog steeds een bestseller, omdat een nieuwe generatie haar weer ontdekt heeft. Op dit boek staat de tekst te lezen: 'H. Aanschyn van Jesus druk in my uw goddelijke gelijkenis'. Het verwijst naar haar devotie voor het heilig Gelaat van de lijdende Jezus. Zij zelf heeft enorm geleden, geestelijk, innerlijk en lichamelijk, maar vond troost in het bidden voor afbeeldingen van het Gelaat van Jezus. Thérèse is tot Kerklerares verklaard, een garantie van de Kerk dat zij een veilige gids is voor ons geloofsleven. Bovendien is zij met Franciscus Xaverius, patronen van de Missie, waaronder ook de Nieuwe Evangelisatie valt.

er een nieuwe betonnen vloer worden gestort. Deze parochie heeft tenminste al een stenen gebouwtje. Vele kleinere parochies moeten het met een kapelletje van stro doen. Kerk in Nood heeft € 10.000,- beloofd aan de parochie Petrus & Paulus. Die belofte kunnen zij alleen waar maken als andere weldoeners bereid zijn om een bijdrage te geven. Deze weldoeners hopen wij binnen onze parochie te vinden! Vanaf deze maand kunt u uw bijdrage deponeren in het witte kerkje op de leestafel, of overmaken op rekeningnummer 5662.11890 o.v.v. Petrus&Pauluskerk Jimma. Mogen de parochianen in Jimma op uw steun rekenen? Namens werkgroep Diaconie, Ber Langezaal

Afscheid van Regina Krowinkel

Op 23 juli hebben we afscheid genomen van Regina Krowinkel als vrijwilligster van de werkgroep Woord- en Gebedsvieringen in een viering waar zij voor het laatst voorging. Regina is vanaf het prille begin van deze werkgroep actief geweest als voorganger in diverse soorten vieringen. Haar drijfveer was haar opvatting dat ook leken in vieringen voor kunnen gaan om zo een bijdrage te leveren aan het bijeenhouden van de geloofsgemeenschap. Met haar verhuizing naar Leiderdorp is hieraan voor wat betreft deze werkgroep een einde gekomen. Met een variatie op een passage uit de Romeinenbrief van de apostel Paulus werd zij uitgezwaaid: 'Ik beveel onze zuster Regina bij u aan, die in dienst stond van de gemeente Leiden. Ontvang haar in de naam van de Heer, op een wijze die bij heiligen past.' Na deze afscheidsviering was er nog een gezellig samenzijn met vele oud-leden van die werkgroep. We mogen God dankbaar zijn voor zo'n inspirerende vrijwilligster.

Peter van der Salm, voorzitter van de werkgroep

Lezing kapelaan Remery – 19 oktober

In het kader van het jubileumjaar houdt kapelaan Remery een lezing over de betekenis van het kerkgebouw. Dit thema ligt in de lijn van zijn publicatie 'Mystery and Matter'. Aan de hand van afbeeldingen geeft hij uitleg over de diverse bouwstijlen, vaste elementen in een kerk en hoe het gebouw ten dienste staat van de liturgie en de ontmoeting met de levende Heer.

Woensdag 19 oktober, 20.00 – 21.30 uur
Sint-Petruszaal, Lammenschansweg 40, links naast de kerk.
Toegang gratis en iedereen is welkom.

Nieuwe data voor Doopviering

Er zijn weer een aantal nieuwe data voor de Doop van kinderen in een gezamenlijke Doopviering op zaterdagmiddag om 15.00 uur, met het kinderkoor. Ook de voorbereidingsavond is gezamenlijk. De data voor het najaar zijn:
Voorbereiding dinsdagavond 20 september – Doopviering zaterdag 1 oktober.
Voorbereiding dinsdagavond 15 november – Doopviering zaterdag 26 november. (in 2012 17 maart en 19 mei)
Opgave en verder informatie zie de Doopfolder in de kerk of bij het Parochiesecretariaat, tel. 512 19 12.

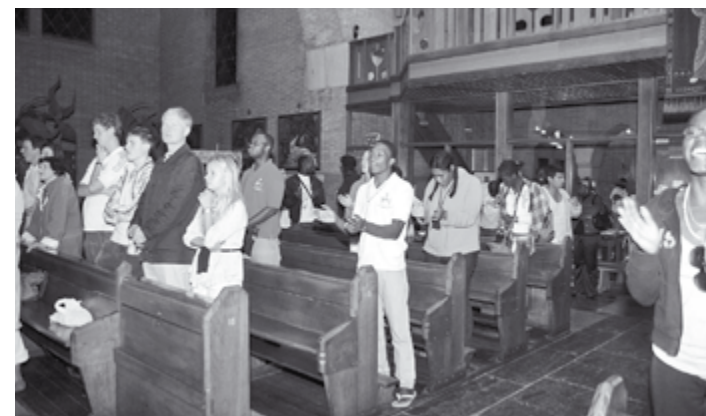
Nieuwe opzet seniorenvieringen

Jarenlang was er elke 4e woensdag van de maand een seniorenmis, sinds een paar jaar tevens de KBO Mis. Steeds was een trouwe vaste groep aanwezig! Daarnaast was er, ook maandelijks, in de Lorentzhof een gebedsviering met zieken-Communie. Deze is in april gestopt. We danken degenen die deze beide vieringen jarenlang voorbereid en ondersteund hebben. Het komende seizoen vermindert het aantal Seniorenmissen in onze parochie: er komt nu vier keer een Mis in de aula van Zorgcentrum Lorentzhof voor de RK bewoners en voor de (senioren-)parochianen van buiten én KBO leden die hieraan willen deelnemen, en ook vier keer per jaar een Seniorenmis in de Ridderzaal van de Sint Josephkerk, die ook voor (KBO-)senioren is bedoeld. Dus acht seniorenvieringen per jaar, altijd met een kopje koffie erna! Hierbij willen we de gezamenlijke Ziekenzalving ook niet vergeten, dit jaar op 13 november. Voor het najaar gaat het dus om de volgende vieringen: 20 oktober, Ridderzaal Sint-Josephkerk, Alexanderstraat 1a, 10.00 uur; 24 november, Zorgcentrum Lorentzhof, Lorentzhof 1, 15.00 uur; 15 december, Ridderzaal Sint-Josephkerk, Alexanderstraat 1a, 10.00 uur. Data in het nieuwe jaar volgen later.

We gaan kijken of dit zo een goed aanbod is voor de wat oudere parochianen om samen te vieren en elkaar te ontmoeten en of dit haalbaar is voor organisatoren en priesters.

Pastoor Smith

WJD-slotviering uit dankbaarheid

De WJD leiden slotviering in de Sint-Petruskerk, maandag 22 augustus, na 24 uur in de bus vanuit Madrid!

AGENDA VAN VIERINGEN

Wijzigingen voorbehouden.
Raadpleeg 'De Haan' (deze ligt achter in de kerk) voor de meest actuele gegevens.

Het vaste schema voor 2011

Zaterdagavond 19.00 uur
Eucharistieviering en 1x per maand een Woord- en Gebedsviering.

Zondagmorgen 9.30 uur
Eucharistieviering, crèche en kinderwoorddienst.

Dinsdagmorgen 9.00 uur
Eucharistieviering.

2e Woensdag 11.00 - 12.00 uur
Open Kerk.

Vrijdagmorgen 9.00 uur
Eucharistieviering.

Dinsdag- en vrijdagmorgen na de vieringen gelegenheid om te biechten en op afspraak.

AGENDA

Zie ook de liturgiekalender op pagina 33 en 34.

September

Donderdag 15 september
• 14.00 – 16.00 uur Aanbidding in de Sint-Josephkerk
• Start catecheseserie 'Zij vernieuwden de Kerk van binnen' uit. Zie de catechese folder.

Maandag 19 september
Start Alpha cursus. Zie elders en catechesefolder.

Uitreiking Gouden Haan

Luud en Wilbert Hettinga en Ton van Schie ontvingen in dit Jubileumjaar de Gouden Haan voor hun jarenlange inzet voor de parochie. Pastoor Smith heeft de onderscheiding aan hen uitgereikt en opgespeld tijdens de viering van het feest van de HH. Petrus en Paulus op 26 juni.

Oktober

Zaterdag 1 oktober
15.00 uur Doopviering met Kinderkoor.

Donderdag 6 oktober
* Heer, leer ons bidden
Zie de catechese folder.

Woensdag 12 oktober
11.00 – 12.00 Aanbidding in de Sint-Petruskerk.
Om 11.30 uur wordt de Rozenkrans gebeden.

Maandag 17 oktober tot donderdag 27 oktober
De 9.00 uur Missen uit de Sint Lodewijk en Sint Petrus worden door Radio Maria uitgezonden.

Donderdag 20 oktober
14.00 – 16.00 uur Aanbidding in de Sint-Josephkerk.

Senioren/KBO vieringen

Zie hiernaast.

Rozenkrans

In de maand oktober wordt op dinsdag en donderdag om 19.00 uur de Rozenkrans gebeden in de dagkapel. Intenties kunnen aan het begin worden doorgegeven aan degenen die de Rozenkrans voorbidden.

Kerkbestuur

Pastoor Smith, voorzitter
Jan Willem Severijnen, secretaris
Jan Burgmeijer, penningmeester
Ria Huisman, Liturgie
Cock de Jong, Catechese
Ber Langezaal, Diaconie
Wilbert Hettinga, Algemene zaken.

Wereld Jongerendagen in Madrid

Het was heel mooi voor de jongeren bij de Wereldjongerendagen in Madrid in augustus, om daar met z'n allen het geloof te beleven en bij elkaar te zijn. Deken Van der Helm constateerde uit gesprekken die hij had dat veel jongeren erg alleen zijn in het geloof. "Jongeren die geloven worden vaak in een hoek gezet. Ik ben onder de indruk van ze, want het is niet makkelijk zo. Toch willen ze het geloof vasthouden. Hun geloof helpt de jongeren bij doen van hun levenskeuzes. In West-Europa

Het was érg heet in Madrid.

zijn we in het algemeen teveel gericht op de vraag: 'wat wil ik?' In plaats daarvan gaat het hier over de vraag: wat wil ik doen voor een ander? Dat maakt ruimte voor het ont-

Onderweg in Nevers was een van de Surinaamse vrienden jarig en werd er tijdens het eten uit 200 kelen voor haar gezongen.

moeten van de naaste, en je naaste heeft je altijd wat te vertellen, zo is mijn ervaring."

WJD-reis met de Gemeenschap Emmanuel

Eerst was er een gaaf voorprogramma in Toledo met sprekers uit de hele wereld. Elke dag een andere thema: 'Jouw hart = De 'link' met God'; 'De Bijbel = De inbox tussen God en jou'; 'De anderen = het internet van God'; 'Maria = de snelste ADSL naar God.' De inleidingen kwamen daardoor dicht bij je eigen leefwereld. 's Middags ontspanning met een landfestival: elk land stelde zich voor met bijvoorbeeld een dans. Wij deden 'Een Nederlandse Amerikaan', 4000 man dansten mee!

'Noche de Alegria' en Kruisweg

Met 10.000 jongeren een gebedsavond, 'Noche de Alegria', gehad in de arena van Madrid. Gezongen in verschillende talen, optredens van Tony Melendez (gitarist zonder armen), getuigenissen en tot slot in stilte bij de Heer in

Thomas bij de plek van het Kruisweggebed.

aanbidding. Een indrukwekkende avond! De volgende dag vroeg naar de plaats gegaan waar de jongeren met de paus samen de kruisweg bidden, om een mooi plekje te hebben. Tijdens het wachten ervaringen uitgewisseld met katholieken uit Dubai, India en de VS en ervaringen uitgewisseld over katholiek zijn in je eigen land.

Nacht op het veld

De WJD werd afgesloten met een nacht op het veld met alle 1,5 miljoen WJD jongeren. Op het veld zagen we wat nergens anders mogelijk zou zijn: een Joodse en Palestijnse vlag onder elkaar. Normaal leven ze afgescheiden van elkaar, maar nu lieten ze zien dat ze gezamenlijk Christen zijn.

Thomas Beenakker

Twee nieuwe boeken van Leidse herkomst

Op vrijdag 5 augustus zijn twee pas verschenen boeken aan onze bisschop Van den Hende aangeboden. Het ene is een stripboek over het leven van de zalige Karl Leisner, een Duitse diaken die in Dachau in het geheim tot priester is gewijd, met een voorwoord van mgr. Van Luyn. Deze strip was al verschenen diverse talen, pastoor Smith zorgde voor de Nederlandse vertaling. Te krijgen in de

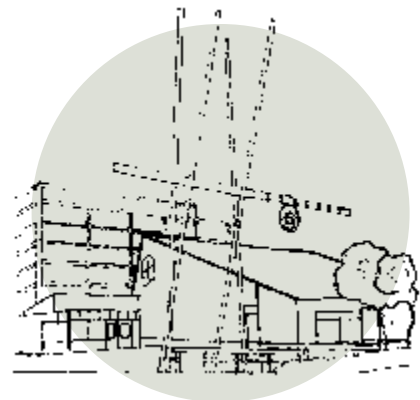
Joseph-, Lodewijk- of Petruskerk, of via www.karl-leisner.nl. Voor € 10,-. Het andere boek met foto's en teksten van de zalige Paus Johannes Paulus II is ingeleid en samengesteld door kapelaan Remery. Prachtig uitgegeven en zeer toegankelijk, zeker ook voor jongeren! Het is de eerste uitgave van de JP2 Stichting, met een imprimatur van mgr. Van den Hende. In bovengenoemde kerken te koop voor € 4,50. Zie ook www.JP2.nl. De WJD-gangers kregen beide boeken mee in hun WJD-tas.

Nieuwe JP Leidenfolder is uit!

Wil je God beter leren kennen? Ben je op zoek naar geluk in je leven? Heb je ook zoveel vragen over je geloof? Wat is het nut van heiligen? Voor deze en al je andere vragen is ruimte in bijvoorbeeld de JP2-groep. In het JP Leiden programma voor de komende tijd zijn ook lezingen, een verdiepingsgroep, pelgrimstocht naar het Heilige Land, filmavonden, feesten, een leesclub. De prachtige JP Leidenfolder ligt in de kerken. Er is vast wel iets voor jou bij! Zie ook www.jpleiden.nl. Naast dit Leidse programma wordt er dit jaar nog een WJD-reünie georganiseerd door het bisdom. Meer info binnenkort op www.bisdomrotterdam.nl. Verder komt de Katholieke Jongerendag in Den Bosch op 6 november eraan: beleef een dag met goede muziek en bijzondere gasten en de grootste jongereneucharistieviering van Nederland. Info op www.jongkatholiek.nl/kjd. En dit najaar start weer peregrinus, voor jongeren die wel eens denken: 'Wat geloof ik eigenlijk? Hoe bid ik? Ik wil wel eens met andere jongeren over mijn geloof praten'. Info op www.bisdomrotterdam.nl.

DE REGENBOOG

OECUMENISCHE GELOOFSGEMEENSCHAP VAN DE SAMENWERKENDE KERKEN IN DE MERENWIJK
Kerkelijk Centrum 'De Regenboog', Watermolen 1, 2317 ST Leiden tel. 071 521 28 58;
e-mail: kcregenboog@planet.nl – website: www.deregenboogmerenwijk.nl

R.K.Vicariaat Merenwijk

Pastoor: J.A. van der Bie, tel. 522 06 55, e-mail: bie00220@planet.nl

Kopij-adres: Frances Verhaar, tel.: 071-5727888, e-mail: francesverhaar@zonnet.nl

Jubileumboekje

Naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de Oecumenische Geloofsgemeenschap van de Samenwerkende Kerken in de Merenwijk is er een boekje verschenen met de titel: '40 Jaar Oecumene, van Verleden naar Heden'.

Bij de samenstelling is gekozen voor een historisch overzicht en een impressie van de huidige activiteiten van de Oecumenische geloofsgemeenschap. Het historisch overzicht begint

met een terugblik van de pioniers van de Merenwijk; de pastores Jan van Well en Henk Hortensius. Een ontroerend verhaal dat laat zien hoe mensen uit verschillende achtergronden in elkaar kunnen gaan geloven en daarmee nieuwe wegen banen. Een oud thema dat in de multiculturele en multireligieuze wereld van vandaag een handreiking kan zijn om grenzen te verleggen. Prikkelend zijn de citaten uit de voorgaande jubilea die ons bepalen bij de zin

en het doel van de Oecumene. Bij de huidige activiteiten wordt ingezet met de nieuwste activiteit van de Regenboog: de tuin, die grenst aan het park en daarmee een aanwinst is voor heel de Merenwijk.

Ook uit andere activiteiten blijkt dat de Oecumenische Geloofsgemeenschap een verzameling mensen is die het plezier met elkaar delen (zingen in het koor, het zich verdiepen in literatuur, het doorzoeken van oude bronnen) of de handen uit de mouwen steken om anderen te dienen (zoals de participatie in vele goede doelen in binnen en buitenland via de oud papieractie, de MOV/ZWO-werkgroep of via persoonlijk betrokkenheid bij internationale organisaties) of samen een open huis willen zijn voor wie zo maar even op zoek is naar een luisterend oor of een kopje koffie. Kortom een boekje dat laat zien:

wie we zijn, wie we willen zijn en hoe we willen openstaan voor mensen om ons heen.

Het boekje staat vol kleuren foto's. De verkoop gaat via de Regenboog op werkdagen tussen 10 en 12 uur.

Een goed gesprek

Het afgelopen seizoen hadden we elke 2e donderdag van de maand een goed gesprek rond een aantal thema's uit de Doornse Catechismus. Dat gesprek willen we het komend seizoen graag voortzetten.

Voor dat gesprek zijn twee handleidingen beschikbaar, voortkomend uit dezelfde bron: het predikantencollectief Op goed gerucht. De titels zijn: Uitgesproken protestant en Na een gezonde geloofscrisis. Beide boekjes zijn via mij verkrijgbaar.

Daarnaast wil ik graag ruimte geven aan andere boeken. Als iemand een boek gelezen heeft waarvan hij of zij zegt: dat zou iedereen binnen de Regenboog gelezen moeten hebben dan is er nu de uitnodiging om binnen een half uur tot driekwartier daarvan een samenvatting te geven, waarna er nog gelegenheid is tot een gesprek over het boek.

We komen weer samen in het Stiltecentrum. Na afloop schenken we voor een acceptabel bedrag een glas wijn voor de liefhebbers en water om niet.

De eerste keer is donderdag 13 oktober. Wie zich via de mail aanmeldt, krijgt tijdig een herinnering en te horen wat het dagthema.

John Boon, j.f.boon@hetnet.nl

Leerhuis Nieuwe Testament

Nu Rieuwerd verhuisd is zal ik voor één seizoen aan het Leerhuis leiding geven. We gaan dit jaar aan de slag met de brieven van Johannes. In een aantal avonden willen we zicht proberen te krijgen op wie de auteur is, aan wie hij zijn brieven schrijft en wat hij zijn adressanten te melden heeft en waarom. Ik stel u voor om op maandag 26 september te starten en dan met elkaar de overige data en thema's af te stemmen.

Het is prettig als u zich van te voren even aanmeldt.

John Boon, j.f.boon@hetnet.nl

Titus Brandsma

In het kader van het jubileumjaar speelt Peter Vermaat op vrijdag 14 oktober in de Regenboog de voorstelling: Titus Brandsma.

Titus Brandsma werd in 1881 als Anno Sjoerd geboren op een boerderij bij Bolsward. Als elfjarig jochie ging hij naar het kleinseminarie van de franciscanen in Megen, om daarna als zeventienjarige zich aan te sluiten bij de karmelieten. Daar nam hij de kloosternaam Titus aan. Na zijn priesterwijding studeerde hij in Rome, promoveerde in de wijsbegeerte en werd uiteindelijk hoogleraar in Nijmegen. Daar hield hij zich niet alleen bezig met de wijsbegeerte, maar nog meer met de mystiek. Hij was gefascineerd door Teresa van Avila. Als filosoof en kenner van de mystiek peilde hij de diepten van het menselijk hart.

Daarnaast bleef hij oog hebben voor de mensen om zich heen en deed hij veel journalistiek werk. Toen ons land werd bezet door de Duitsers, kwam Titus Brandsma met hen in conflict. De directe aanleiding tot zijn arrestatie was zijn actie om de dagbladen te bewegen geen artikelen en advertenties van de NSB op te nemen. Acht weken zat hij in een cel in Scheveningen. Daarna in het Politie Doorgangskamp in Amersfoort, opnieuw in Scheveningen, vervolgens in Kleef, om te sterven in Dachau.

Wat heeft Titus Brandsma ons vandaag te zeggen in een samenleving waarin nog steeds stemmen klinken die andere burgers proberen te kleineren. Een stem uit het verleden die ons ook vandaag tot nadenken stemt. Hoe bouwen we aan een toekomst waarin ieder mens zich gerespecteerd voelt?

Peter Vermaat zal in een bijna twee uur durend optreden een impressie van hem geven. Aanvang 20.00 uur in de Regenboog, Watermolen 1. Toegangskaart € 5,- in de voorverkoop en € 6,50 aan de zaal (beiden inclusief consumptie in de pauze). Verkrijgbaar via de website www.deregenboogmerenwijk.nl of bankrekening 258 11 91 t.n.v. de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad o.v.v. 'Titus Brandsma'.

VIERINGEN

Iedere zondag 10.00 uur

Viering van Woord en Tafel. Tijdens deze viering is er een crèche voor de allerkleinsten en kindernevendienst voor kinderen van groep 1 t/m 4 en van groep 5 t/m 8 van de basisschool. Na de viering is er koffie en limonade en gelegenheid elkaar te ontmoeten

Morgengebed

Iedere woensdagmorgen is er van 9.30 – 9.45 uur een morgengebed in het Stiltecentrum. We volgen daarbij een vast ritueel van lezingen, liederen en gebeden. Zomaar een moment, midden in de week, om even met elkaar stil te zijn en aandacht te geven aan wat ons bezighoudt. U bent van harte welkom

Stiltecentrum

Het Stiltecentrum van de Regenboog is iedere werkdag van 10.00 – 12.00 uur geopend voor persoonlijk gebed, meditatie en bezinning. U kunt vrij binnenlopen en gebruik maken van de aanwezige teksten en gebeden. Op vrijdag van 10.30 – 11.30 uur bidden er moeders voor kinderen en andere intenties. U bent altijd welkom om mee te bidden of een intentie in te brengen.

ACTIVITEITEN

Inloop-koffieochtend

Iedere woensdagochtend 10.00 – 12.00 uur
vrij entree voor iedereen.

Regenboogdis

Elke laatste vrijdag van de maand van 18.00 – 20.00 uur een smakelijk drie gangen diner, opgave verplicht

Oud papier, kleding

Elke 1e donderdag van de maand staan van 9.00 tot 21.00 uur bij de Regenboog containers voor inzameling van oud papier, metaal en schone bruikbare kleding.

Voedselbank

Help uw noodlijdende medemens aan zijn dagelijks brood. Dat kunt u doen door verpakte en houdbare producten te depoteren in de doos onder de tafel in de hal. Elke maand worden deze artikelen weggebracht naar de voedselbank Leiden.

Website Regenboog

Op de website van de Regenboog vindt u meer informatie. U kunt zich daar ook opgeven voor alle activiteiten. www.deregenboogmerenwijk.nl

Pax Kinderhulp

In het kader van het jubileum 40 jaar Oecumene willen we via Pax Kinderhulp jongeren uit Berlijn een vakantie in Nederland aanbieden. Op donderdag 29 september om 20.00 uur wordt er een informatieavond gehouden in de Regenboog. Op die informatieavond geven filmbeelden een indruk van deze vorm van hulp en vertellen medewerkers van Pax Kinderhulp hun ervaringen met deze kinderen. Vanuit de Regenboog willen we kijken op welke wijze er ondersteuning bij het dagprogramma gegeven kan worden.

U kunt zich voor deze informatieavond aanmelden via www.pax.kinderhulp.Leiden@gmail.nl

LAM GODSPAROCHIE

Secretariaat: Boshuizerlaan 13, 2321 SG Leiden, alle werkdagen 9.30-11.30 uur.
Tel.: 071 - 5310162, e-mail: secr@lamgodsleiden.nl, website: www.lamgodsleiden.nl.
Pastoraal werker I. Elling, tel.: 06 20012381. Pastoraal werker F. Burgers, e-mail fburgers@gmail.com
Parochie-coördinator N. Bakker-Broxterman, tel. 071 576 12 93.
Betalingen van de Kerkbijdrage: ING 527247 t.n.v. Parochie Lam Gods, Leiden, met vermelding Kerkbijdrage.
Overige betalingen, o.a. misintenties: ING 340215, t.n.v. Parochie Lam Gods, Leiden.
Kopij-adres: Nora Bakker, tel. 071 576 12 93, e-mail: secr@lamgodsleiden.nl.

Weer terug

Vanaf eind mei ben ik langzaam begonnen het werk in de parochie weer op te pakken. Als u dit leest na mijn vakantie, zal ik volledig zijn hersteld, zo is de verwachting. Het doet me goed weer terug te zijn in de vertrouwde Lam Gods omgeving! Ik wil u allen heel hartelijk danken voor de vele blikken van belangstelling tijdens mijn afwezigheid. De stapel kaarten is enorm. En de vele mailtjes en lieve woorden per telefoon hebben me echt goed gedaan. Toch zal het na mijn terugkomst niet meer helemaal hetzelfde zijn als voorheen. Per 1 september zal ik 24 uur per week gaan werken, en ben ik dus niet meer fulltime beschikbaar. Ik ben heel blij dat Frank Burgers in de parochie is gekomen om met mij samen de werkzaamheden te verrichten. U hebt al kennis met hem kunnen maken. Dit najaar zal veel energie gaan naar de vorming van het team in het toekomstig cluster. Waarschijnlijk per 1 januari zal het samengaan van de Leidse parochies en de parochies in de ommelanden een feit zijn. Opnieuw zullen er dan zaken anders gaan worden. Hoe precies alles wordt geregeld is nog niet bekend. Vanaf half augustus bent u mij weer tegengekomen op de zondagochtenden. En we kijken uit naar het startweekend: de bezinningsdag op 17 september en de oecumenische viering de dag erna in de Antoniuskerk, waarin Frank Burgers voor zal gaan samen met een van de voorgangers van de Protestantse Wijkgemeente.

Inge Elling, p.w.

Startweekend 17-18 september

Het nieuwe werkseizoen staat op het punt te beginnen. Daarom zullen we ook dit jaar weer samen met de Protestantse Wijkgemeente het nieuwe pastorale jaar inluiden. Op zaterdag 17 september zal er een bezinningsdag zijn, bestemd voor iedereen, ongeacht of u vrijwilliger bent of niet. Het is goed om eens stil te staan bij wat ons beweegt in het leven, maar meer nog gaat het om de inhoud van ons geloof. Hoe gaan we daarmee om in de huidige tijd? Mensen die vorige jaren bij deze dag geweest zijn waren zeer geboeid en geïnspireerd. Alle reden om er dit jaar ook bij te zijn. We hebben Elisabeth Boddens Hosang (Identiteitsbegeleider van de RK basis scholen in Leiden en ommelanden) bereid gevonden deze dag te leiden. Aan de hand van haar verhaal zullen we met elkaar praten en luisteren. Vanaf 9.30 uur staat de koffie klaar in de Antoniuskerk en om 10.00 uur begint het officiële programma dat zal duren tot ± 14.00 uur. Deelname, inclusief de lunch, is gratis.

Aanmelden via de aanmeldingsformulieren die achter in de kerk liggen of bij het secretariaat, tel. 5310162, e-mail: secr@lamgodsleiden.nl. Van harte hopen we heel veel mensen te ontmoeten, die dag.

Zondag 18 september zal de gezamenlijke startviering zijn om 10.00 uur in de Antoniuskerk. De koren zullen de viering opluisteren waarin we om Gods zegen vragen over het nieuwe pastorale jaar. Het is meteen ook de oecumenische vredesviering aan het begin van de vredesweek.

Nora Bakker

Vierdaagse sponsorloop Longevus

Moe maar voldaan heeft Jan Akerboom de 4x 50km van de Nijmeegse Vierdaagse volbracht. 'Een heel bijzondere ervaring, waarvan de beelden nog lang op mijn netvlies zullen staan. De pijn en de ongemakken zijn weer snel vergeten.' Dit schreef hij in zijn laatste mailtje over zijn belevenissen gedurende de Vierdaagse. Bijzonder voldaan ook omdat de sponsors ruim € 1.800,- hebben toegezegd ten bate van het Longevus-project. Een geweldig bedrag! Alle sponsors heel hartelijk bedankt.

Jan Akerboom met zoon en neef tijdens de eerste dag.

Fietstocht in de omgeving van Leiden

Op zondag 18 september wordt er voor jong en oud een fietstocht georganiseerd van ongeveer 20 km. Als u getrouwd bent met de ANWB-knooppunten kunt u de tocht ook langer maken. Het vertrek is (na de viering) tussen 11.00 en 13.00 uur vanaf het voorplein van de Antoniuskerk. De inschrijfkosten bedragen € 5,- p.p.; kleine kinderen mo-

gen gratis mee. De opbrengst gaat, u raadt het al, naar het project Longevus in Brazilië. Doe mee en geniet van het moois dat onze omgeving te bieden heeft!

50 jaar Antoniusparochie op 9 oktober

Eerste paal op 17 maart 1965.

De datum wist u al en het globale programma ook, maar nu wat meer details.

De feestelijke viering begint (uiteraard in de Antoniuskerk) om 10.30 uur, met dank aan de PgL die een keertje inschikt. Aan het eind van de viering wordt het gedenkboekje gepresenteerd, dat de periode 1961-2011 in woord en beeld vastlegt. De foto's en documenten die er niet inpassen, zullen een plaatsje vinden in de tentoonstelling in de kerkgangen. Komt u vooral kijken, wie weet ziet u uw jeugdportret!

Wijding van de kerk door Mgr. Jansen op 14 mei 1966.

hebben laten weten aanwezig te zullen zijn. Vervolgens, zo rond half een, staat de feesttent klaar in de pastorietaan voor de genodigden en voor de vrijwilligers met aanhang van de Lam Gods parochie. Tuinfeesten zijn tenslotte een lange Antonius-traditie! Er zal het een en ander te eten en te drinken zijn, en uiteraard is er een feestprogramma. We rekenen op goed weer, want de meeste regen is intussen wel gevallen, hopen we! In de tent staan we in elk geval droog.

Alle parochianen ontvangen in dit blad een losse uitnodiging. Vrijwilligers hebben inmiddels ook al een aparte ontvangst! Bent u oud-Antoniaan, maar woont u inmiddels buiten de parochie Lam Gods, dan krijgt u GEEN aparte uitnodiging, zelfs niet als u vroeger bestuurslid was! Ons adressenbestand is daarvoor helaas ontoereikend. Maar u bent natuurlijk wel zeer welkom en vervoer kan eventueel geregeld worden. Zegt het voort!

Door-de-weekse vieringen

Wijkerker H. Antonius

Op dinsdag 13 september en 18 oktober een Woord- en Communieviering om 9.00 uur. Vrijdag 7 oktober een Eucharistieviering om 9.30 uur, t.g.v. de eerste vrijdag van de maand.

Woonzorgcentrum Robijnhof

Op vrijdag 7 oktober om 15.00 uur een viering in de 'Vijverzaal'.

Serviceflat Schouwenhove

Op maandag 26 september en 17 oktober om 10.30 uur een Woord- en Communieviering.

Gedoopt

Nathan Egberink is op 21 augustus in de Maria Middelaeskerk gedoopt. Zijn ouders zijn Wouter Egberink en Micaela Daamen. Het gezin woont Charlotte Köhlerpad 1.

Wij wensen de ouders van harte geluk met deze bijzondere dag in het leven van hun kind.

Overleden

Op 21 juli overleed Johanna Catharina v.d. Poel-Kok. Zij was 84 jaar en woonde Aaltje Noordewierlaan 162. Na haar afscheidsviering in de Antoniuskerk werd zij begraven op de R.K.-begraafplaats 'Zijlpoort'.

Alida Jacoba Goddijn-Wolters overleed op 21 juli. Zij was 75 jaar en woonde Berlagestraat 30. In de Antoniuskerk was de uitvaartviering, waarna zij werd begraven op 'Rhijnhof'.

Wij wensen de nabestaanden kracht toe in deze moeilijke periode van het leven.

Kerk schoonmaken

Maandag 12 september en 10 oktober krijgt het interieur van de Maria Middelaeskerk weer een schoonmaakbeurt. Wij vragen uw hulp daarbij. Aanvang om 9.15 uur.

Startweekend en Vredesdag

Zaterdag 17 september: bezinningsdag van 9.30-14.30 uur in de Antoniuskerk.

Zondag 18 september: 10.00 uur startviering in de Antoniuskerk, tevens oecumenische Vredesviering. De Maria Middelaeskerk is die zondag dicht.

Bijbelavonden voor iedereen

Deze zijn in het nieuwe seizoen op donderdag! De eerste twee zijn op 22 september en 6 oktober in de pastorie van de Antoniuskerk en staan o.l.v. catechete Marieke Maes. Van 19.30-21.30 uur. U bent van harte welkom zonder vooraf aan te melden.

Terugkom-viering communicantjes en kindwoorddienst

Op zondag 2 oktober in de Maria Middelaeskerk om 9.30 uur hopen we alle communicantjes van dit jaar weer te ontmoeten. Er is dan ook Kinderwoorddienst. Het kinderkoor 'De Vlammetjes' zal zingen.

Franciscusviering

Op dinsdag 4 oktober in de Maria Middelaeskerk om 19.30 uur. Meer hierover elders in dit blad.

Mariavieringen in oktober

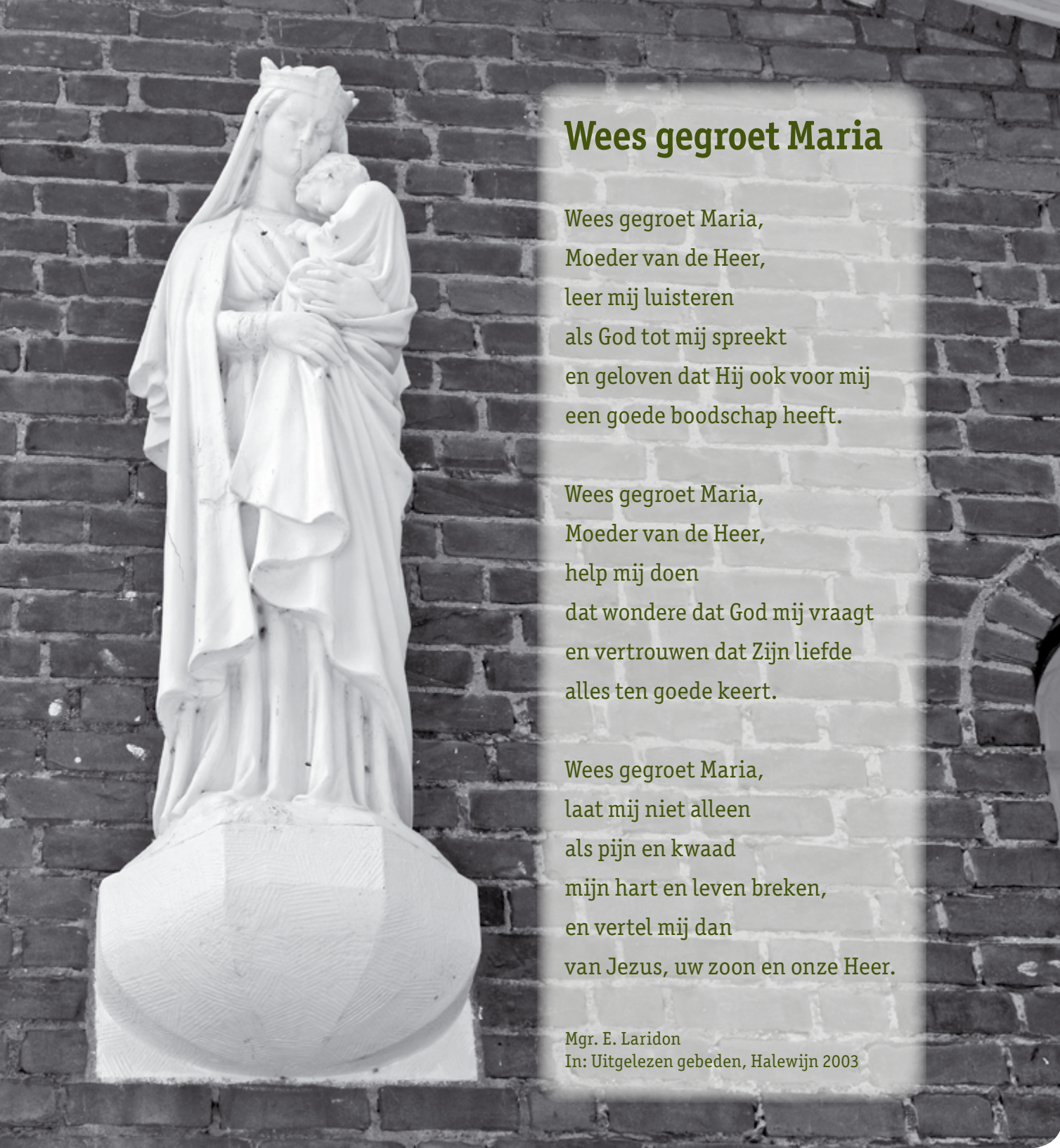
Deze zijn in de Antoniuskerk op de woensdagen 5 - 12 - 19 - 26 oktober om 19.00 uur. Het rozenhoedje wordt ook geboden.

7+1 avonden

Elke laatste vrijdag van de maand om 18.00 uur in 'De Verdieping'. Het begint met eten en dan praten over..., het is altijd weer boeiend. Intekenen achterin de kerk.

Website Lam Gods

Hierop kunt u alle informatie en nieuws van de parochie vinden, ook foto's van verschillende activiteiten: www.lamgodsleiden.nl.

Wees gegroet Maria

Wees gegroet Maria,
Moeder van de Heer,
leer mij luisteren
als God tot mij spreekt
en geloven dat Hij ook voor mij
een goede boodschap heeft.

Wees gegroet Maria,
Moeder van de Heer,
help mij doen
dat wondere dat God mij vraagt
en vertrouwen dat Zijn liefde
alles ten goede keert.

Wees gegroet Maria,
laat mij niet alleen
als pijn en kwaad
mijn hart en leven breken,
en vertel mij dan
van Jezus, uw zoon en onze Heer.

Mgr. E. Laridon
In: Uitgelezen gebeden, Halewijn 2003

Bedevaart naar Kevelaer

Dit jaar is de bedevaart naar Kevelaer gezamenlijk met alle parochies in Leiden en omgeving! Het jaarthema 'Teken van hoop' is ontleend aan het woord van de H. Paulus in zijn brief aan de inwoners van Efeze: "Moge Hij de ogen van uw hart verlichten, zodat u ziet hoe groot de hoop is waartoe Hij u roept". Zo kunnen we stilstaan bij de beweging die we voortdurend maken. Het op bedevaart gaan is een fysiek gebeuren, maar in Kevelaer aangekomen gaat het vooral om 'de ogen van ons hart'. De bedevaart begint op zondag 9 oktober met een Eucharistieviering om 11.00 uur in de Hartebrugkerk. Daarna is het vertrek naar Kevelaer. Thuiskomst op 10 oktober rond 21.00 uur. Pastoor Jaap van der Bie begeleidt de bedevaart. **Kosten** € 45,-. Hotel en verblijfskosten zijn voor eigen rekening. **Info en inschrijving** Wim Barning, 06-53712650 of wimbarning@casema.nl.

Bedevaart naar Heiloo

Op maandag 19 september 2011 is de jaarlijkse bedevaart naar Onze Lieve Vrouw ter Nood in Heiloo. Bij aankomst eerst koffie of thee, daarna om 11.00 een gebedsdienst in de Genadekapel. De moderator vertelt vervolgens over Heiloo. Na het ontsteken van de bedevaartskarsen en het voorlezen van de opgegeven intentie is in de grote bedevaartskerk de H. Mis. Na de lunch gaat de reis naar de Abdij Sint Adelbert in Egmond, waar het plechtig Sluitingslof is. Er is ook tijd om de Abdijwinkel te bezoeken. De dag wordt besloten met een diner. **Kosten € 56 per persoon.**

Zie ook de folder achterin de kerken. **Info en opgave** bij de heer Dingjan 5133415 of 06-20558035 of bij diaken Clavel 070-3453829 of 06-53732362.

Vrouw en geloof Leiden e.o.

Het thema van de nieuwe serie bijeenkomsten is 'Zoeken en gevonden worden'. Programma: Willien van Wieringen, theologe, bijbelwetenschapper: 22 september Hooglied, met een uitstapje naar de Psalmen, 6 oktober Hooglied, met een uitstapje naar de Evangelïen. Irene van Velzen-Pieters, praktisch theologe in opleiding: 27 oktober Kunstgesprek. Arine Benschop, theologe, catechete: 10 november Waar is de ziel gebleven? en 24 november Zoeken naar zin in de oerknal. Karin Daalderop, filosofe, hebraïste: 8 december De Bijbel in een ander Licht. Arine

Benschop: 15 december
Immanuel, God met
ons. Leven is zoeken.
De mens zoekt God en
God zoekt de mens, die
naar Hem zoekt. Als je
blijft zoeken, dan word je
vroeg of laat gevonden. **Plaats**
Verbum Dei, Utrechtse Veer t/o
woonboot 39 (achterzijde Plan-
tage). **Tijd** 9.30 tot 11.30 uur, 9.15
uur deur open. **Kosten** € 5,- per
ochtend. **Info en opgave** Joke de
Haas-Nozeman, thdehaas@casema.nl of Reni Brokaar-de
Koning, brokaar@xs4all.nl. Zie
ook de folder in de kerken.

**Maaïke Elink
Schoorman**

39 jaar

Hartebrugparochie

Je bent al jaren heel betrokken bij de Hartebrug. Toen ik kwam studeren in Leiden ging ik op zoek naar een kerk. Het werd de Hartebrug en daar kom ik sinds 1992. En nu kom ik er samen met mijn kinderen. Wat me daar aantrekt is de betrokkenheid van de mensen, de hartelijkheid, de gastvrijheid, de laagdrempeligheid. Er zijn ook veel vrijwilligers actief. Het is fijn om daar te zijn. Ik woon sinds een aantal jaren in Voorschoten maar ik vind het geen enkele moeite om ervoor naar Leiden te rijden.

Wat voor werk doe je?

Ik ben gestopt met mijn baan, omdat het lastiger combineren wordt als de kinderen naar school gaan. Dat is nu vier jaar geleden. Daarvoor werkte ik bij de KLM, eerst als stewardess en later bij de afdeling productmanagement. Ik had de keuze om wel of niet te stoppen met werken. Dat is een luxe, die heeft niet iedereen. Ik heb er bewust voor gekozen er te zijn voor de kinderen. Soms is het wel pittig maar ik ben blij dat ik de kans heb om helemaal voor de kinderen te kiezen.

In de parochie ben je op meerdere terreinen actief. Wat vind je het leukst om te doen?

Het kerkbestuur. Sinds 2008 ben ik er lid van, eerst als algemeen lid, daarna werd ik secretaris. Wat me er in aantrekt is de verantwoordelijkheid en het nemen van beslissingen. En we hebben een heel plezierig bestuur, het klikt erg goed. We doen het samen en dat helpt. En ik vind het ook fijn dat de taak me is toevertrouwd. Verder ben ik lectrice en doe ik één keer per maand de kinderwoorddienst.

In het kerkbestuur heb je ook te maken met de clustervorming. Hoe zie je dat?

De toekomst zie ik optimistisch tegemoet. Natuurlijk, er zullen minder priesters zijn, dat merken we ook in de Hartebrug. Maar iedereen ziet ook het belang van het samengaan van de parochies..We hebben met ons team van vrijwilligers een goede basis om verder te gaan.

Wat was je motivatie om vrijwilligerswerk te gaan doen? Je had ook gewoon kerkganger kunnen blijven.

Ik ga nu al zo lang naar de kerk. Er is veel te doen en ik heb lang geprofiteerd. Nu wil ik ook mijn steentje bijdragen.

Hoe zou je jezelf omschrijven?

Ik ben betrokken bij mensen en ik praat makkelijk met ze, ook als ik ze niet ken. Anderen spreken mij ook makkelijk aan. Ik zie mezelf als gastvrij en oprecht. Als ik ergens voor kies, bijvoorbeeld het vrijwilligerswerk, dan wil ik er ook 100 procent voor gaan.

V.O.F Religia en "DON BOSCO"

Het adres voor religieuze geschenken.
ontbreekt de Leidsche Aaresensociëteit

Openings tijden	maandag	10.00 uur – 15.00 uur
	dinsdag	10.00 uur – 15.00 uur
	woensdag	10.00 uur – 15.00 uur
	donderdag	gesloten
	vrijdag	10.00 uur – 15.00 uur
	zaterdag	10.00 uur – 15.00 uur

Verkoop Harenstege 3, 2019 LS Leiden Tel: 071 5211756 Fax: 071 5284125 Mobiel: 06 10 84 62 78
 E-mail: info@donbosco.nl Internet: www.vofreligia.nl
 Administratie: Harenstege 7c 2019 LS Leiden
 rekeningnummer stichting K.V.K. 14110448 48180 - postrekening 481750 - A/R rekening 4240102597
 BTW nummer NL 0058 B2 068 901

Schelvis - Schilders B.V.

Specialisten in onderhoud

info@schelvis Schilders.nl

Liturgiekalender
September

Vieringen in de periode van 10 september 2011 tot en met 23 oktober 2011

Kapel RK-Begraafplaats Zijlpoort, Haven 64
Dinsdag 4 oktober en dinsdag 1 november 10.00 uur: EV
Kapel Roomburgh, Hof van Roomburgh 46
Zondag 10.30 uur en maandag t/m zaterdag 18.00 uur: EV

	Hartebrugkerk	Meerburgkerk	De Menswording	St. Josephkerk	St. Jan-/Chr. Dienaarkerk	St. Laurentiuskerk	H. Lodewijkkerk	St. Petruskerk	De Regenboog	Antoniuskerk	Maria Middelareskerk	
10 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV Samenzang	19.00 EV Samenzang				10
11 Zo	11.00 EV 24 ^e zondag door het jaar Schola Cantorum	11.00 EV Dames/Herenkoor	09.30 EV Dames/Herenkoor	11.15 EV St. Josephkoor	09.30 OV	11.00 EV Parochiekoor	10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV Volkszang	10.00 OV WCo	11.00 WG Gemengd koor	09.30 WG Gemengd koor	11
17 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV English Mass	19.00 EV GV Kinderkoor				17
18 Zo	11.00 EV 25 ^e zondag door het jaar Hartebrugkoor	11.00 Co Dames/Herenkoor	09.30 Co Dames/Herenkoor	11.15 EV St. Josephkoor	09.30 GV Kinderkoor	CD 11.00 WCo Samenzang	10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV St. Petruskoor	10.00 OV AV	10.00 OV WG Gemengde koren		18
24 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV Samenzang	19.00 EV Cantorij				24
25 Zo	11.00 WCo 26 ^e zondag door het jaar Schola Cantorum	11.00 EV Jongerenkoor	09.30 EV Dames/Herenkoor	11.15 EV Magnificatkoor			10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV Samenzang	10.00 OV WCo	11.00 EV Samenzang	09.30 WCo Gemengd koor	25
Oktober												Oktober
1 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV English Mass	19.00 EV Samenzang				1
2 Zo	11.00 EV 27 ^e zondag door het jaar Schola Cantorum	11.00 GV Kinderkoor	09.30 GV Samenzang	11.15 EV Schola	09.30 EV Parochiekoor	SJ 11.00 WCo Parochiekoor	10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV St. Petruskoor	10.00 OV AV	11.00 WCo Gemengd koor	09.30 EV Kinderkoor	2
8 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV Samenzang	19.00 EV Samenzang				8
9 Zo	11.00 EV 28 ^e zondag door het jaar Hartebrugkoor	11.00 EV Jongerenkoor	09.30 EV Dames/Herenkoor	11.15 EV St. Josephkoor			10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV Samenzang	10.00 OV EV	10.30 WCo Gemengde koren 50 jarig Jubileum		9
15 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV English Mass	19.00 WG Cantorij				15
16 Zo	11.00 EV 29 ^e zondag door het jaar Hartebrugkoor	11.00 EV Dames/Herenkoor	09.30 EV Dames/Herenkoor	11.15 EV Magnificatkoor	09.30 GV Kinderkoor	CD 11.00 EV Samenzang	10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 17.00 Lof	09.30 EV Samenzang	10.00 OV AV	11.00 WCo Gemengd koor	09.30 EV Gemengd koor	16
22 Za				17.00 EV Samenzang			18.00 EV Samenzang	19.00 EV Samenzang				22
23 Zo	11.00 EV 30 ^e zondag door het jaar Dameskoor	11.00 EV Dames/Herenkoor	09.30 EV Dames/Herenkoor	11.15 EV St. Josephkoor			10.00 EV Hoogmis 11.30 EV Samenzang 16.00 Feestlof met receptie	09.30 EV St. Petruskoor	10.00 OV WCo	11.00 EV Gemengd koor	09.30 WCo Gemengd koor	23

LEGENDA
AV = Avondmaalsviering
EV = Eucharistieviering
GV = Gezinsviering
OV = Oecumenische viering
WG = Woord- en gebedsdienst
WCo = Woord- en communie-
viering
Co WCo met vrijwilliger
als voorganger

